

ליברו
די

אינסטרוקסיון ריליגיוזע

קומפואיסטו פור
יעקב קאבולי

פרופיסיר די איצריאו אין לה איסקולה
דינה אליחנקה ישראלית

רודים = 5684
סיגונדה אידיסיון

R.44

ליברו

די

אינסטרומנטן ריליגיוזע

קומפואיסטן פון

יעקב קאבול

פרופ'יקור די איצריחו אין לה איסקולה

דילה אליאנסה ישראלית

רודים = 5684

סיגונדה אידיסיין

R.44

מקטר מגש לידדי

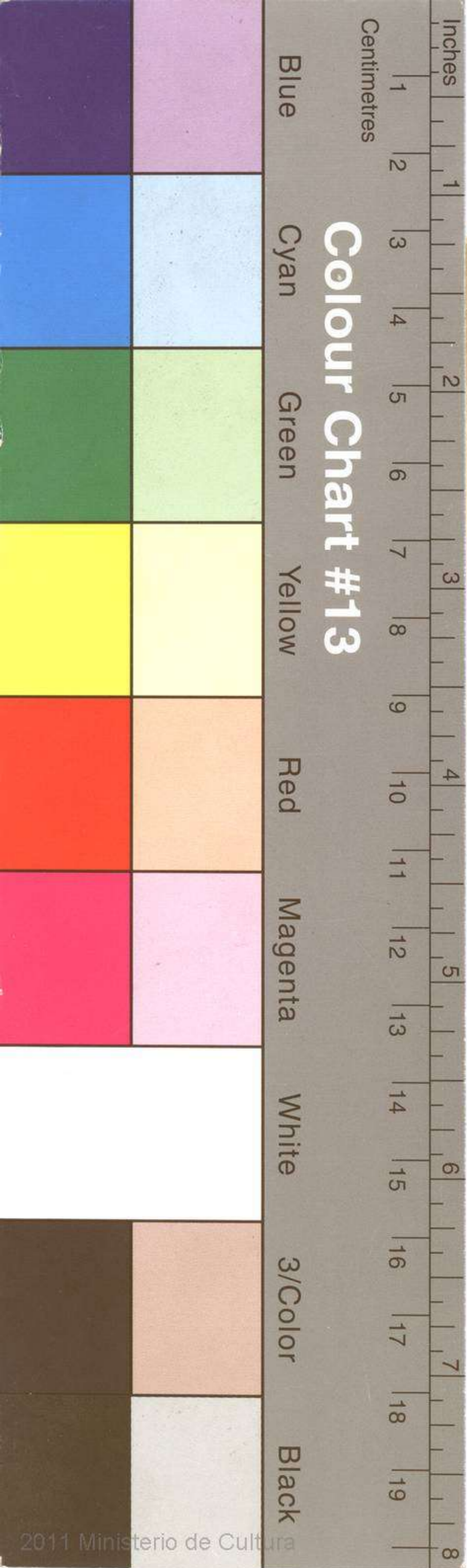
מיכאל מ מנשה

יהודה נוטריקה

אליה מזרחי

מ.א.א.

לה ריליזיין

ד' קין סוס טו ?
ר' ליי סו חון חילו גודייו , סיינדו קרייגו חין לה-ריליזיין
זודיחה אל וויזנו טיינפו סו דיסינדיינטי די נויסקטרוס פא-
טריארקאס אזרהס, ילחק אי יעקב , קי איסטי אולטימו
סי לייחמו קין חיל נומצרי די ישראל , חיס איסטה לה
ראזון קי לוס זודיוס סי לייחמרון בני ישראל .
ד' זאכטה סולו קון סיר דיסינדיינטי די יסראל פוד נירי-
סיר חיל נומצרי די זודייו ?
ר' טו ! פוד ניריקיר חיל נומצרי די זודייו קחלי גואדראר
לה ליי קי חיל דייו טוס דייו, אי אקומפליר טודוס לוס דו-
ציריק קי נואיסטרה כאנטה ליי טוס אורדינה .
ד' קואלו טוס אינציזה נואיסטרה ריליזיין ?
ר' נואיסטרה ריליזייו ניס אינציזה חה סיר צואיטוב אי די-
ריגוס , סיינדו חיס איסטונקסיס קי פודיווס ריסיציר חיל
צייין חין איסטי נומדו אי חין חיל אטרו, די פארטי די דייו
קריאדור די טודו חיל אונצירקו . חיס חין גואדראנדו-לה
ליי קי ניריקיטיק קון גראנדי ניריטו חיל נומצרי די זו-
נייו .
ד' חס פירמיטידו חה חון זודייו די איסקוויזיר לה ליי קי
לי פלאזי ?
ר' חיל דוצי- חיל נאס כאנטו די חון זודייו חיס די ריב-
טאר פֿידיל סיינצרי חה סו ריליזיין לה קואלה דייו טו-
צו דאדי חה נואיקטרוס פאטריארקאס קונסירצאנדולה אי-

ליזוק פרופייוק אי קוק דיסינדיינטים .

איל דיין

ד' קואלנו איס דיין ?

ר" דיין איס איל קריאהור דיז סייזו, די לה טיירה, אי די
טודו לו קי קי טופה אין אילייה . איל גוצירנה אל מוק-
דו אי דה אה קאדה אוכי לו קי טייני מיניסטיר פור ציציר,
איל איס אוניקו, אי נו איי סיגונדו קומו איל, פואי, איס,
אי סירה , איס איקטה לה ראזון קי לו לייאמוק אי-
טירניל . איל קי טופה אין טודו לוגאר, קוטסי טודו אי
מיזמו לו קי פינסאמוס אין נואיסטרו קוראסין אני ה'
חוקר לב בוחן בליות . » ליי סו איל דיין קי ציאו
לו קי איי אין ריל קוראסון , אי קי איגזאמינו לו קי קי
טופה אין איל קוראסון. איל אצוריקי לו ניגרו אי אמה
ו' צואינו קואנדו אזימוס אלגונה קוזה די ניגריגורה דיין
נוס צי מיזמו סי נוס איסקונדימוס , אם יסתר איש
במסתרים ואני לה אראנו ? » קי כי איסקינדי און
אומצרי פור אזיר קונטרה מי צילונטאל, איס פוסיצלי קי
ליין נו לו ציאה »?

איל איס דולסי אי פיארוזו , אי אמה אה טודוס סוק קרי-
אדוס איל טאנציין דה לה ליצירטאל אה קאדה אוכו די
אזיר טודו לו קי לי פלאזי , אס די איקטה נאכירה קי
אוכו פואידי קיר צואינו או ניגרו . נואיסטרוס סאציוס
דיסירון הבל בידי שמים חוץ מיראת שמים . קי-

ריינדו דיזיר טודו איסקטה אין מאנו די דייו פֿואיראס דיז
איספאנטו די דייו .

ד' קואלום סון נואיסקטרוס אוצליגוס צירסו איז דייו ?
ר' נואיסקטרוס אוצליגוס צירסו איז דייו סון אין קורטוס
צירצום די אזיר סו צילונטאד . אי נו לואיר נונקה די
סוס אורדיניק .

ד' די אונדי פודימוג קונסקיר לה צילונטאד די דייו ?
ר' די זאס איסקריטוראס סאנטאס . אי די נואיסקטרה קונ-
קינסקיה .

ד' קי קירי דיזיר קינסקינסקיה ?
ר' לה קונסקינסקיה קירי דיזיר לה צוז קי סי סיינטי אדיינ-
טרו איז קיראסון דיז אונצרי סיאה אין אזיינדו איז ציין
או איז מאל , איז אונצרי סיינטי אין דימורקו (ריפינטי-
מיינטו) דיקשואיס קי אל אזי אלגונה קוזה די ניגרו ,
אי אלה קונטרה איז סיינטי אונג גראנדי אליגריאה דיק-
פואיס די אזיר קואלונקי אוצרה די ציין , איז דימורקו איס
איז מאס פֿואירטי קאכטיגאדור די איז אונצרי סיינדו
טודוס לוב קאכטיגוס קי סי לי אזין אין איז קואירפו דיז
אונצרי סון נאדה, קונטרה אקיל די לה אלמה , קיריינדו
דיזיר איז קאכטיגו די סו קונסקינסקיה .

לום 13 עקרים

ד' קואלה איס לה צאזה די טודה נואיסקטרה ליי ?
ר' לה צאזה די טודה נואיסקטרה ליי סון לום 13 עקרים

סיגיינטיק :

1 קי איי און סולו דייו אי קי אים איל קי קריאו טודו ,
קומאנדה אה טודוס לוס אקונטיסינטינוס , דיז טיימפי
פאקאדו , פריזינטי , אי צינידירו .

2 קי דייו אים אונז אי נו איי אונטרו סינטיזאנטי אה איל .

3 קי דייו רו טייני קואירפו ני נינגונה סינטיזאנטי די קו-
אירפו .

4 קי דייו אים איטירניל «קי איגזיטטי סינטיפרי» אי קי
נו טייני ני פריסיפיו ני קאצו

5 קי אים אה איל סולו קי דיצימוס אדייטאר טודאס
נואיסטראס אוראסיניס אי נון אה אונטרו

6 קי טודאס לחם פאלאצראס אי פרומיטאס די נואיק-
טראס פרופיטאס סון צירדאדיראס .

7 קי נטסה נואיסטרה פרופיטה פואי איל נואס גראנדי
קי טודאס לחם פרופיטאס .

8 קי טודה לה ליי קי טינימוס אים אקיאה קי סי דייו
אה נטסה אין איל מונטי די סיני .

9 קי איסטה ליי נו פואידי קיר נונקה טרוקאדה .

10 קי דייו קונוסי טודאס נואיסטראס איגאס אי טודוס נו
איסטרוס פינקיריוס .

11 קי דייו ריקומפינסה לוס זוכטוס אי קאכטיגה לוס
מאלוס סי נו סי ריפיינטיין די סוס מאלאס איגאס .

12 קי דייו נוס אימציאה אל נטיה פור סאלצאר אה
יטאל די מאלו די סוס פירסיגידוריק .

13 קי לא אלמה נו סי מואירי נונקה אי קי קואנדו

דיין אינצילונטארה איז ארה ריציציר לוס מואירטוס .

לוס מיזים

ד' קואנטוס מיזים איז אין איל אכניו ?

ר' אין איל אכניו איז 12 מיזים לייאנאדוס נסן , אייר ,
סיון , תמוז , אב , אלול , תשרי , חשוון , כסלו ,
טבת , שבט , אדר .

ד' אין קאדה אכניו איז סולאנינטי 12 מיזים ?

ר' כון ! אין סינקו אכניו טינימוס 2 אכניו די 13 מיזים .
די מאכירה קי אונה צ'יס אזימוס און אכניו די 12 מיזים
איז און אכניו די 13 .

ד' קומו סי לייאנה איל טריגין מיז .

ר' איל טריגין מיז טייכי איל כוונצרי די אדר שני או ואדר

ד' קואנטוס דיאס איז אין איל מיז ז'ודייו ?

ר' איל מיז ז'ודייו קונטייני 29 או 30 דיאס ?

ד' קואנדו איז דוס דיאס די ראש חדש קואל סי קונטה איל
פרימירי ?

ר' קואנדו איז דוס דיאס די ראש חדש , איל פרימירו א-

פארטייני אל מיז פאסאדו די מאכירה קי איל אים איל די-

אה די 30 דיל מיז פאסאדו , איז איל סיגונדו דיאה די

ראש חדש אים איל פרימו דיל מיז זינידירו .

לאם פייסטאם

ד' קואלחאק סון לאם פייסטאס קי איז דיין נוס אינקומינדו די אזיר ?

ר' לאם פייסטאס קי איז דיין נוס אינקומינדו די אזיר סון איז סאנטו דיאל די שבת . פסח . שבועות . ראש השנה . יום הכפורים . סכות . ד' פורקי אזימוס איז שבת ?

ר' איז שבת אזימוס אין ניימוריייה קי איז דיין טויז קריאלו איז מונדו אין 6 דיאל , יי סי ריפוזו אין איז סיטינו . אי פור איקטה ראזון קי נוזטרומ טאמזיין לאצוראמוס סולאמינעי 6 דיאל אין לה סימאלה , אי נוס איס דיפייכ-דידו לאצוראר אין איז סיטינו קי איס איז דיאלה די שבת , איז ריפוזו די שבת נוס אזי אקודראר טאמזיין לה סאלי-דורה די חייפטו סיידו ניינטריס נואיקטרו איסקלאזאזי אין איקטה טיירה לאצוראצאמוס אי אין איז דיאלה די שבת . ד' קואלה איס לה פרימירה פייקטה אין איז אכיי ?

ר' לה פרימירה פייקטה אין איז אכיי איס ראש השנה דוס דיאלס קי סון איז פרימירו אי איז סיגונדו דיל ניי די תערי , איקטה פייקטה אזימוס אין ניימזראסיין די פריסיפיי די אכיי , איס אין איקטי דיאלה קי דיין ג'זגה אה טודו איז הוציירקו , פיקסאלדו אה קאדה פירכונה טודו לו קי טייני קי פאסאר לה אכייאדה צינידירה פור ציין או פור מאל . איקטה פייקטה טאמזיין סי לייאלה יום הזכרון דיאלה די ניימזראסיין קיריינדו דיזיר קי דיין

סי חקודרה די טודוס , איס איסטטה לה ראזון קי נוזו-
טרוס נוק ריקווימוס אין איל טימפלו פור רוגאר די דייו
די חקודראמוס לה נואיצה אנניחרה ליינה די צואינדאר .
טאמציין טאנימוס און טופר אין סיניאל די ליצירטאר .
ד' קיאלו איס כפור ?

ד' אין איל דייס דיל מייס די תערי נוזוטרוס דיציומוס חלייו-
נאר , איסטי דיאה איס לייאמאדו יום הבפורים דיאה
די פירדונאנסה קיינדו איסטי דיאה דייו פירדונה טודוס נואיס-
טרוס פיקאדוס , לוח 10 דיאק קי חיי די פרימיר דיאה
די ראש הסנה פיינה קאצו די כפור סון לייאמאדוס עש-
רת ימי תשובה דייס דיאק די תסוזה, סינדו אין איס-
טוס דיאה קאדה זודייו דיצי אטורגאר פור טודוק לוס
פיקאדוס קי איזו מיינטריס טודו איל חנייו אין ריפינטייכ-
דוקי די טודו קוראסון אי פרומיטיינדו די נו טורנאר נואס
אי אזירלוב .

ד' קיאלו איס חיל סכות ?

ד' אין 15 דיל מייס די תערי טינימוס לה פייסטה די סכות
קי דורה 9 דיאס לוס דוס פרימירוס אי לוס דוס די אל-
קאצו סון קונסאקראדוס פור איל רישונו , אי לוס 5 פור-
מאן איל היל המוע- איסטטה פייסטטה סי לייאמה סבות ,
קי סו איקספליקאציון איס קאנאליאס, קיינדו נוזוטרוס
קיטאמוס אין איסטוס דיאס נואיקטראס קאזאס אי מורא-
מוס אין קאנאליאס , דייו נוק אינקווינדו די טומאר מייכ-
טריס איסטטה פייסטטה חיל לולב , אגניטאדה די איל אטרוב
אי לה מורטה אי ערבה מיינזריס כיא אגניאס : א

קון איל צירקו ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ
הדר בפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נהל .
איל דיאה די אלקאצו די לה פייסטה די סכת אים לי אמארו
טמחת תורה , אליגריאה די לה לוי , פיר ראזון קי אין
היסקטי דיאה סי איסקאפה די ונילדאר לה תורה, אין וניל-
דאנדו קאדה סימאנה אינה פרטה .

ד' קואלו אים אי: פסקה ?

ר' אין 15 דיל ויז די ניסן טינימוס לה פייסטה די פסקה
קי דורה 8 דיאס , דונדי לוס דוס פרימירוס מי לוס דוס
די אלקאצו סון אפארטאדוס פור איל ריפוזו אי לוס או-
טרוס קואטרו פירמאן הול המועד . איסטה פייסטה אזי-
מוס אין וימבדאסיון די לה סאלידורה וילאגרוזה די כי-
איסקטרוס פאדריס די אחיפטו . איזייה טייני איל טומצרי
די פסקה פור ראזון קי קיאנדו נואיסקטרוס פאדריס טיניאו
לא קאזה סאנטה אין ירושלים , אין איל 14 ניסן קירקה
לה טאדרי אזיאן און סאקריפיסיו לייאמארו קרבן פסח
דיל קואל קומיאן לה קארני לה פרימירה נוגי די פסקה קון
פאן סין ליצדו קי אים לה וולה , אי קון ליירצה אמאר-
גה קי אים לה ליגונה .

ד' פורה קומימוס וולה ויינטריק איסטה פייסטה ?

ר' נוזוטרוס קומימוס וולה או פאן סין ליצדו ויינטריק אים-
טה פייסטה פור ראזון קי קואנדו נואיסקטרוס פאדריס קא-
ליירון די מל-ים , לים איגיפטיאנוס פורסארון אה לונ זו-
דיוס די קיטאר לו נאס פריסטו פוסיצלי סוס פאליז ,
אה קאראר קי נו לים דיסארון איל טיימפו די אזיר ליצ-

דאר לאס מאסאס לאס קואלאס איצאן אה קירציר פור
קומאנייה פארה איל קאמינו . לוס זודיום פואירון פֿיר-
סאדוס די קואיזיר איל פאן סין ליצדארסי לה מאכה, אים
פור איסטו קי סי לייאמה טאזיין חג המצות פֿייקטה
די לאס סינסייאס .

ד' קואלה אים לה ראזו קי קינטאמוס איל עומר ?
ר' איל עומר קונטאמוס אין מימורייה קי אין איל סיגונדו
דיאה די פקה נואיסקטרוס פאדריס לייצאצאן אה לה קאזה
די דייו אינה מיזורה די ארינה די קיצאדה נואיצה . אים-
איסטו מיזורה טיניאה איל נומברי די עמר . ריסקיאים די
איסטי דיאה קונטאצאן 49 דיאס או 7 סימאנאס אי א-
זיאן לה פֿייקטה סצועית אים אין מימזראקיון די איסטי
אזו קי מוזוטרוס קונטאמוס עומר .

ד' קואלו אים איל פקה סני ?
ר' פקה סני קירי דיזיר סיגונדו פסח קואנדו אלגינאס פירסו-
נאס קי טופאצאן טאהקדוס די אלגונה האזיורה קונטאזיו-
זה (קי אפיגה) איליוס איראן קיטארוס אפואירה דילה
קיזדאד אין איסטו מאנירה נון פודיאן אזיר איל קרבן
פסח קינדו איסטי קרבן דיציאה סיר איגו סולו אין ירו-
סלים , או אלגיטו קי כי טופאצה מייטריס איל פסח אין
קאמינו ליסוס , אונה פירסונה סימייזאנטי אזיאה איל פסח
אין 13 דיל מים די אייר קיריינדו דיזיר קי אזיאן איל
קרבן און מיז אין ריטארדו אה קאציה די קוס אצקינקייה
די ירוסלים .

ד' פורקי אזימוס לה פֿייקטה די סצועות ?

ר' ל' פייקטה די שצועות אזינוס אין 6 דיל מיז די סיון
אי טירה דוס דיחס, אן מינזראסיין קי אין איסטי די-
חה נוס פואי דחה ל' ליי אין איז מונטי די סני פור
מחזו די מטה איקטה פייקטה סי לייחמה שצועה פור רח-
זון קי איה איגה דיספואיס די קינטאר סי יטי סימאחאס
קי איס ל' איקספליקאסיין דיל צוירצו שצועה, איס לייח-
מחזו טאמזיין יום הבפורים דיחה די פרימיריחה, פור-
קי איה מחזו די לייצאר אין איסטי דיחה ח' ל' קחזה
די דייו לוס פרימירוס פרוטוס די לוס ארצוליס י' חג
הקציד פייקטה די ל' ריקולטה סיינדו איס ל' קיזון די
סיגאר איז טריגו אי ל' סיצחה .

ד' פארט קולאר די לחס פייסטאס מינזראחאס איי אוטראס
פייסטאס ?

ר' לחס פייסטאס קי נוזטרוס נומזרימוס קון לייחמאחאס
גראנדיס פייסטאס מה איי אוטראס גיקאס פייסטאס לייח-
מאחאס חגובו, טו" בשבת, פורים. אין מימורייה
די אלגון מילאגרו קי אקונטיסייו ח' ל' לוס זודייוס אין לוס
טיימפוס פאסאדוס .

ד' קואנדו אי פורקי אזינוס חנוכה ?
ר' חנופה אזינוס אין איז 25 דיל מיז די כסלו אין מינז-
צראסיין דיל מיכאגרו איגו ח' ל' לוס זודייוס אין לוס דיחס
די אנטייבום קואנדו איסטי אולטימו צוטקו ח' ל' מאטאר
ח' טידוס לוס זודייוס קי ציציאן צאסו סו פודיקטאחיה
אי קי מתתיהו קון קוס איזוס, סליזוס פור ל' ליציר-
טאר דיל פואיצלו זודייו, סי מיטיירון אין פיריקולו אי

פיליחרון קונטרה סוס אינימיגוס חאון קי סוס קונטרה-
רייוס איראן די אונה מאס ג-אנדי סומה קי אילייוס , קון
טודו סאליירון צ'יקטוריייווס אי פודיירון חנסי סאלצאר חה
טודוס לוס זודייוס די אונה מואירטי סיגורה .
ד' פורקי חנסינידמוס לוזיג מיינטריס לזס נוג'יס די ח-
ניכה ?

ר' אינס דימוס לוזיג מיינטריס איסטאס נוג'יס פור ראזון
קי אין לוס דיאס די יאורה המכבי לוס אינימיגוס טו-
צ'יירון אינטראדו חה לה קאזה סאנטה אי לה אינקונחרון
מאס דיספואיס קוחנדו יאודה צ'ינסקיו חה אילייוס אי לוס
רונג'ו די לה טיירה איל אינטרו חה לה קאזה סאנטה אי
זוט'קו אזייטי פיר אינסקינדיר לה אלנוינארה קי דיציחה אי-
סינדירסי קאדה נוג'י אי נון טופחרון קי סולאמינטי או-
נה ג'יקה חלקוזה קון אונה מויי פוקה קיחנטידאד די אזייטי
קי חציחה אפינאס פור אינסקינדיר אונה נוג'י . אי דייו
חיזו חון מינאגרו אי אינסקינדיירון 8 נוג'יס . מיינטריס
איסטי זיינפי לייח פודיירון אפרונטאר אזייטי איס פור
איסטה ראזון קי אינסקינדימוס לזס לוזיס די חנוכה .
ד' קוחלו איס טו' צ'עצט ?

ר' אין 15 דיל מיז די שבע אזימוס אונה ג'יקה פייקטה חה
קאצ'זה קי אין איסטי טיינפו אינפיסאן חה איספונטאר
לזס פלוריס אי לוס א-צוליס , אין איל טיינפו די חנ-
טיס טודו זודייו קי סי טופאצ'ה אפואירה די ירושלים פיר-
קוראצ'ה חה קומיר אין איסטי דיחה די לוס פרוטוס די
ירושלים . פור חון סוציניר די לה טיירה סאנטה ' איס

אין ניימורייה די איסקטי לוזו קי נוזטרוק קומימוס דיפֿי-
רינטים פֿרוטוס לה נוֹגֿי די עו" צעצט . איסקטה גֿיקה
פֿייסקטה איז לייחאודה טאמזיין ראש השנה לאילנות
פריסקיפֿייו די אהייו די לוס ארצוליס , פור לה ראזון קי
דיסימוס .

ד' קואנדו אי שורקי אזימוס פורים ?

ר' לה פֿייסקטה די פורים אזימוס אין איל 14 דיל מיז די
אדר , (אין איל אכיוו קי איי אדר סני , אזימוס איל פו-
רים אין אדר סני) איל אים איגו אין ניימורייה קי אין
טיימפו די אהשורש ריי די פירסייה , המן סו מיניס-
טרו צושקו די נאטאר אה טודוס לוס זודייוס פור לה סו-
לה ראזון קי מרדכי נון סי אינקורצאצה אה איל , המן
רוגו אה איל ריי אהשורש די פירמיטיר אה נאטאר אה
טודוס לוס זודייוס אין און דיאה פֿיקקאדו קי אירה אין איל
13 אדר . סו דינאנדה פֿואי דיצֿיסקטה אקסיפטאדה לוס
זודייוס אימפורמאדוס די טודו איקטו אזיירון אלזייוו אי
סי מיטיירון אה רוגאר אה איל דייו אה קי לוס סאלצֿי
די לה מואירטי דייו ס'לצו אה לוס זודייוס פור נאטו די
אקתר לה ריינה סוצרינה די מרדכי , לה קואלה אינטרו
אונדי איל ריי אהשורש , אי לי רוגו די ריפינטירסי די
איסקטה נאלה איגה . אהשורש סי ריפינטיי דיצֿיסקטה אי
אינדֿיסקפֿארטי הי לוס זודייוס סאלצֿארון די לה מואירטי
המן פֿואי אינפֿירקאדו קון קוס 10 איזוס . איל מיזמו
טיימפו פֿואירון נאטאדוס טודוס אקיאוס קי צעקארן די
אזיר נאל אה לוס זודייוס . אין איסקטי דיאה מינדאמוס

לה מגלה קי קונטייני טודה לה איסטורייה סיגון כי פא-
סו אין חיל טיימפו פאסאדו .

חיל סיגונדו דיאה די פורים חיס לייחמאדו שושן פורים
סיינדו איקטי דיאה פואי פייסטאדו קולאמינטי אין לה סיצ-
דאד די שושן סיצדאד לה קואלה סי טושאצא חיל ריי ה-
הטורוס חי קי אירה קאפיטאלה די לה פירסייה מיינטרים
קי אין ריסטו די סיצדאדים פי פייסטו קולאמינטי און
דיאה קי חיס אין 14 אדר .

ד' קואלו חיס לג' לעומר ?

ר' לג לעומר קירי דיזיר 33 די לה קואינטה די עומר .
איסטטי דיאה חיס און דיאה די אליגריאה פור ניזוטרוס ,
סיינדו לה איפידיומיאה קי אציהה איגו גראנדיס ראצאזיס
אין לוכ חיליצוס די נצי עקיזה טומו פין אין און דיאה
סימיזאנטי .

ד' קואלוס סון לוס אליינוס קי נוזוטרוס אזימוס ?

ר' פארטיקולאר די ל אליינו די דיאה די כפור נוזוטרוס טי-
נימוס 5 אליינוס דונדי חילייוס נוס חזין אקודראר די אל-
גוניס ניגרוס אקונטיסימיננטוס קי אקונטיכיו אין לה כא-
סיין זודיאה . איסטוס סון לוס סיגינטיס .

1 צום גרליה קי חיס אין 3 תטרי , קיריינדו דיזיר חיל
דיאה די דיספואיס די ראט השנה . אליינוכאמוס פור רא-
זון קי קואנדו נצוכדנלר ריי די צבל פרינדיו לה סיצדאד
די ירושלים , נומינו קומו גוצירנאדור די ל לוגאר אה גרליה
איזו די אחיקס . איסטטי אולטימו פואי מאטאדו פור מא-
נו די אין סיירטו יסמאל איזו די נתניה אקומזאטיאדו

10 פירסינאס . סו מאטאנקה קאצזו לה דיסטרוואיסיון
קומפלידה די לה סיצדאד די ירושלים . גדליה כואי מא-
טאדו אין פרימו סערי קי איס תרימיר דיאה די ראש הש-
נה . ונה סי קומו איסטי דיאה איס און דיאה די פייקטה
נוזטרק אזימוס איל אליונו איל דואה די דיסטרוואיס די
ראש השנה .

2 עשרה בטבת אין 10 די טענת אליונאמוס פור א-
קודראמוס קי אין איסטה דאטה סי אסרקו ינזוכ-נלר די
ירושלים אקומפאניאדו די סו ארמאדה אי מיטייו אל צלו-
קו אין לה סיצדאד די ירושלים .

3 תענית אסתר (אליונו די אבתר) קי איס אין 13 די
אדר אזימוס אין מימורייה דיל אליונו די לה ריינה חקתר
אוזליגו די אזיר אה לוס זודייוס אנטים די אינטראר אונ-
די איל ריי אהשורוס אפין די רוגארלי פור לה קאלצ-
סיון די יסראל .

4 שבועה אשר בתמוז דייס אי סיטי די תמוז . אין איס-
טי דיאה פואי פרינדדה לה נאיצדאד די ירושלים דוס צי-
זיס , לה פרימירה ציס פואי פור מאנו די נזוכדנלר איל
ריי די צבל אי לה כיגונדה ציס פור מאנו די טיטוס איל
גראנדי קומאנדאנטי רומאנו . איס איסטי דיאה קי פואי
פור לה נאסייון זודיאה און דיאה כיגרו . אין איל טאמו-
ציון רומפיו משה לאס טאצלאס די לה ליי קואנדו אצא-
סו די לה מונטאנייה אי צידו איל ציזירו די אורו קי יסראל
איזו פור אדורארנו .

5 תשעה באב קי איס אין 6 די אב . אין איל פואי

קימחדה לה פרימירה קאזה סאנטה קי טוֹצֵי פֿראגואדו טֵל-
 ונה ריי די ישראל אי קי איגזיקטייו 400 אנניוס . איז
 מייסאוו טיימפו אין איז פֿואי דיסטרוואידה אי לה סיגנדה
 קאזה סאנטה קי טוֹצֵי פֿראגואדו ז-זבזל אי דיזדי 1857
 אנניוס קי לה נאסיין זודיאה סי טופה אין איז איגזילו .
 פֿינה קי איז טודו פודירחו סי אזיארדה אי לה סאל-
 צאה די סו דורו איסקלאצאזי . איז פואיצלו זודיו זיצי
 קון לה איספיראנסה קי איז גראן פרופיטה טוֹצֵי איסקרי-
 טו אין לה תורה פור קימחדו די דיו ואף גם זאת
 בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא גאל-
 תים לבלותם (ייזיו קי סי טופאן אין פאליז די סוס
 הינמיגוס נו לוס חבוריסיני . הי טון דיטארי נונקה קי
 איליווס דיספארסקאן .) אי קי איסטי צירסו סי אפֿיר-
 מחדה אין איליווס .

רום « 10 » קומאנדאמיינטוס

ד' קואלוס כון לוס מאס אימפורטאנטיס קומאנדוס קי סי
 דיירון אין מונטי די סני ?
 ר' לוס מאס אימפורטאנטיס קומאנדוס סין לוס 10 קו-
 מאנדאמיינטוס קי פֿואירון דארוס אין איז מונטי די סני :
 לוס קואלוס פֿואירון איסקריטוס די דיו אין 2 טאצלאס
 די פיידרה 5 אין קאדה טאצלה . איסטוב קומאנדאמיינ-
 טוס סון לה צאזה די לה תורה .
 ד' די קואלו טראטאן איסטוס 10 קומאנדאמיינטוס ?

ד' לוס פרימירוס 4 טראטאן די לוס אוצליגוס אינערינטי
די דייז אי לוס אוטרוס 6 טראטאן די לוס אוצליגוס ציר-
קו נוסיקטרוס קומפאנירוס .

ד' קואל איס איל פרימיר קומאנדו ?

ר' אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים
מבית עבדים . לייז סו איל אינערינטי עו דייז קי טי
קיטי די טיירה די אפיטו די קאזה די איסקלאצאזי . איס-
טי אורדין נוס אימציזא קי איגזיסטי קולאמינטי און דייז .
אי קי איל איס פודיסקטאדור די טודו איל אינערינטי, איל
איזונו טיימפי דיצימוס גואדראר סו ריליזייון אל ווינוס פור
סיר ריקווסידוריס קי נוס סאלצו די אפיטו .

ד' קואלו איס איל סיגונדו קומאנדו ?

ר' לא יהיה לך אלהים אחרים על פני , לה תע-
שה לך פסל כל תמונה אשר בשמים ממעל וא-
שר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ, לא
תשתחוה להם ולא תעבדם , נון טינגאס אוטרו דייז
פואירה די מי . נון אגאס פור טי כינגונה איסטאטואה .
כי כינגונה פירנה קי אגזיסטי אין לוס סיינוס אי אין לה
טיירה . אי טודו אקיאו קי סי טופה אין לה אגואה .
נון טי אינקורצ'יס אה אינזיוס כי לוס סיינצ'אס .

ד' קי נוס אימציזא איקטי קומאנדו ?

ר' קי אדוריומוס קולאמינטי און דייז אי נו קינסקאמוס
אה אוטרו . סיאה אידולאטריאה אין גראנדי וואכירה קואל-
דו אדוראמוס או אימוס אוראסייון אה אונה אוטרה קיזה
דילה נאטורה פואיראס די דייז , סיאה אידולאטריאה אין

ג'יקה מלכירה קירינדו דיזיר קי נוס איספאנטאמוס די
אלגונה קוזה נחש קי די דייו , או קואנדו מיטימוס אין
אלגונו נואיסטרה קונפ'אינסקה פור איגזימפייו אין אומצרי,
ריקזה , איגזירוס . ארור הגבר אשר יבטח בא-
דם . איס מאלדיגו איז אומצרי הי מיטי קו איספיראנ-
סה אין חון אומצרי .

ד' קואל איס איז עריסיר קומאנדו ?

ר' לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי לא ינ-
קה ה' את אשר ישא את שמו לשוא . טון נומ-
צריס ני גורים איז אומצרי די דייו אין באלדיס , סייכ-
דו דייו טון ליצ'ררה חה חקיל קי גורה קו אומצרי אין
פאלסו .

ד' קואלו נוס לימציזה איסטי קומאנדו ?

ר' קי נו גורימוס סין מיניסטיר , איז אומצרי די דייו ,
בוזוטרוס פואידימוס אומצרח איז אומצרי די דייו מיניסטירס
נואיסטראס אוראסייוניס , הי גוראר אין קאצו די מויי
מיניסטיר . פור איגזימפייו קואנדו סומוס לייאמארוס אין
איז גוזגו . איז גוראר אין פאלסו , דיספואיס קי פא-
סאמוס איז אורדן די דייו איס איז נחש גראנדי פיקאדו
קי פואיזי אזיר איז אומצרי , סיינדו איז ניגה אין איס-
טה מלכירה קי דייו סאצי טודו אי קונסקי טודו . דיזדינייה
איז אומצרי די דייו . אי פיידרי לה פיארדא צירקו איז
דייו . אי פארטיקולאר די קו פינח קי ריקיציירה איז
אומצרי די פארטי די דייו איז כירה קאקטיגאדו דיל רי-
מורכו קי נו הארצ'ארה דיספואיס די אזיר לה מאלה אי-

גַּם די גֹּרְאָר אין פֿאַלסן , אי די נה גֹּסְטִיִּיִּהּ אין סא-
צײַנדוכי נה קוזה .
ד' קוואל איס איל קווארטין קומאנדו .
ד' זכור את יום השבת לקדשו . ששית ימים תע-
בד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה'
אלהיך לא תעשה כל מלאכה . אקודראטי דיל די-
אה די טַצַּה פור קאנטיפֿיקאָלנו 6 דיאס לאצורא-ה-אס טו-
דו טו לאצורו אי איל סיטין איס און דיאה די ר פוזו פור
נומברי די דייוז . טו כין דיצֿיס אזיר אין איל ניכ-
גונה אוצרה .

ד' קוואלו טוס אינונציה איסטי קומאנדו ?
ר' קי איל דיאה די טַצַּה דיצֿימוס קונסאקרארלו פור און
דיאה די ריפוזו . סינדו איל כײַרצֿי קומו אונה אליאנסה
אינטרי נוזטרוס אי אינטרי דייו . נוזטרוס דיצֿימוס רי-
פוזארמוס די לוס איגוס די נה סינאנה אי אוקופארמוס
קולאנוינטי די אוצראס אי פאלהצראס קונסינאנדו אל דייו .
איל טַצַּה קי פואידי אינציצֿלאר קולאנוינטי קיאידו סי טרא-
טה די פיריקולו די אלמה .

ד' קוואל איס איל סינקין קומאנדו ?
ר' כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך
על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך . אונרה אה
טו פאדרי אי טו מאדרי אה פֿין קי טוס דיאס קי אלאר-
גין סוצרי נה טיירה קי דייו טי פרומיטייו אה דארטי .

ד' קומו אונראן איזוס אה סוס גִּינִיטורִיס ?
ר' קוואנדו לוס איסטימאן . קוואנדו לִיס קון ריקונוסינטיס ,

פור נודחם לחם צואנדאיים קי ריכיציירון. די אייליוס ,
לום איזום פיאירין פאגאר זה סוס פארי חי נאדרי או-
נה פארטידה גיקה די לו קי איבטיס אולטימוס פינארון
קון אייליוס , קואנדו לום איזום קודיילן פור קוס פאדרי
חי נאדרי קואנדו סון פיזריס קואנדו קאלזין האזינוס ,
קואנדו סון מיניסטירוס , אין פין קואנדו סי אראן ציי-
זום , איל ריספיקטו דיצידו ח' נואיסטרוס גיניטוריס פאר-
טיקולאר דיל אורדין די דייו נואיסטרה קונסינסייה טאמ-
צין נוס איצלגה זה אזירלו .

ד' קואלו איס איל סזין קומאנדו ?

ר' לא תרצה , נון מאטיס .

ד' קואלו נוס דיפינדי איבטי קומאנדו ?

ר' אסטי קומאנדו נוס דיפינדי די טוואר לה צידה די נואיס-
טרו קומפאניירו או די אקירטאסינה . איבטי קומאנדו
נון סובאמינטי נוס דיפינדי איל מאטאר זה נואיסטרו קומ-
פאניירו , סי נון טאמציין די אזירלי קואלונקי דאנייו סי-
זה אין סו אלמה קומו אין סו קואירצו די מאנירה קי טו
פורימיס הארצאר זה נואיסטרו קומפאניירו ארוור מבה
רעהו , בסתר (איב מאלדיגי אקיל קי הארצה זה סו
קומפאניירו) נון אינגאני ארלו דיל טודו . ולא תונו איש
את עמיתו , (אי נון אינגאניש קזה אינו זה סו קומו-
פאניירו .

ד' קואלו איב סיטיין קומאנדו ?

ר' לא תנאף . נון פורניקיס .

ד' קואלו נוס דיפינדי איבטי קומאנדו ?

ר' איז יוס דיפּינדי איז קורומפּיר איז קאזאמיינטו , קי-
ריינדו דיזיר אזיר און קאזאמיינטו נון איגואללכנדו אה אקיל
די נואיקטרה ריליזין .

ד' קואלו אים איז אונגין קומאנדו ?

ר' לא תגנוב נון רוזים .

ד' קואלו אונטרה קוזה כי לייחמה רוזאר ?

ר' איז אינגאנטיאר אה נואיקטרו קומפאניירו קון מיזוראס

פאלקאס . איז נו פיזאר גוסטו . לא יהיה לך בכי-

סך אבן ואבן . נון טינגאס אין טו חלדיקירה דראמאס

מאקאס . איז מיזמו טיימפו נוס אים דיפּינדידו די רו-

זאר איז נומברי די נואיקטרו קומפאניירו . פור איגזימ-

פיו אזיר קאלזנקי איגו אה סו נומברי סין קי איז אים-

טי אינפּירמאדו .

ד' קואלו אים איז נוצין קומאנדו ?

ר' לא תענה ברעך עד שקר . נון דים טיסקטימוניו

פאלקו פור טו קומפאניירו . איסטי אורדין נוס אונליגה

די אצלאר כיימזרי לה צירדחד סיגון לו קי כאציימוס . אי

סי אין קאצו נואיקטרו אינטיגו מיזמו סי טופה אין גוז-

גי , אי נואוטרוס פודימוס קונדאחאלי אה מוכירה או אה

פריזייון אין דאנדו טיסקטימוניו פאלקו נוס אים און גרא-

די פיקאדו די אזירלו . יהי כבוד חבירך חביב עליך

כשלך . סיחה לה אונור די טו קומפאניירו קירידה סו-

צרי טי סיגון לה טולייה .

ד' קואלו אים איז דיזין קומאנדו ?

לא תחמד בית רעך . . . וכל אשר לרעך , נון

קוֹדֵיִסִים לֵה קֹזֶה דִי נוּ קוּמפֿאַניִירוּ . אִי עוּדוּ אַקִילִיִר
קִי אַפֿאַרטיִינִי אַה עוּ קוּמפֿאַניִירוּ אִיל דִיזִיִאָר עוּדוּ לֹו קִי
פּוֹסִידֶה אִיל אֹוטֶרוּ נֶס פּוֹאִיִדי עֶרֶאֶלִיר קִיגֹורֶאֶמִינֶטי אַה
גֶרֶאֶנֶדי פִיקֶאָרוּ , אִיל דִיזִיִאָו קֹאָזֶה אַה אִיל אֹומֶצֶרִי אִיל
קִינֹו, לֵה אִיֶסקֶאָכֹורֶה , אִיל דִיזִרִיפּוּזוּ , אִין פִֿין אִיל עֶאֶמֶ-
צִיין פּוֹאִיִדי עֶרֶאֶלִירֶמוֹס אֹון דִיִאָה קִי אִיל קִי טוֹפֶה אִין
גֶרֶאֶנֶדי נִיזִזֶרֶה סוֹצֶרִי נֹזֹוטֶרוֹס . מִיֶסֶמוּ אַה נֹאֶטֶאָר .

לֵה בִיבִלִיִאָה

לֵה צִיבִלִיִאָה אִיֶס לִיִאֶמֶאָדֶה אַרְבַּעַה וַעֲשָׂרִים סִינֶדוּ קוּנֶ-
טִיִינִי 24 צֹלוּמִים . לֵה צִיבִלִיִאָה קִי אִיֶסֶפֿאַרֶטי אִין 3
פֿאַרֶטיֶס פֶרִינֶסִיפֿאַלֶאָס קִי סוּן תּוֹרֶה נְבִיאִים אִי כֶתוּ-
בִים .
לֵה תִירֶה קִי אִיֶס לֵה פֶרִיִמִירֶה פֿאַרֶטיִדֶה קוּנֶטִיִינִי 5 לִי-
צֶרוֹס קִי סוּן בֶרֶאֶשִׁית שְׁמֹות , וַיִּקְרָא , בְדַמְבֶר ,
דְּבָרִים .
בֶרֶאֶשִׁית אִיֶנּוּפִיקֶה דִי לֵה קֶרִיאֶסִיִון דִיל מוּנְדוּ פִֿינֶה לֵה
מוֹאִירֶטי דִי יוֹסֶף .
שְׁמֹות קוּנֶטִיִינִי דִי לֵה מוֹאִירֶטי דִי יוֹסֶף פִֿינֶה אִיל אִיֶס-
פֶרִינֶאֹוִיִנֶטוּ דִיל טֶאֶצִירֶנֶאָקֶלוּ .
וַיִּקְרָא קוּנֶטִיִינִי לֵה לִיִי דִי דִיִו סוֹצֶרִי לֹוס בֶהֶנִים קִי נֹא-
כִירֶה אֶלִיִיגֶאָר לֹוס קֶרֶצְנִיֶה , אִי לֹוס לֹויִים לֵה מֹאִירֶה קִי
דִיִצִיִאָן אִיֶקֶטֶאָר אִין אִיל טִיֶנּוּפֶלוּ אִי קוֹס מִיֶסִיִוֶנִים .
בְּמִדְבָר רֶאֶקוּנֶטֶה לֵה אִיֶקֶטֶוֹרִיִיֶה דִי לֹוס אֹוֶדִיִוֶס מִיִינֶ-

טריס קוס איסטאדחס אין איל דיזירטו .
דברים אים לה ריפטיקייין דילוס 4 ליצרוס פרימירוס
לה ליי קי נשה איסקריציוו לה לוס זודיוס פואידימוס די-
ציזארלה אין 3 פארטיק 1 לאס לייס ריליזייזאס, קי קין
לאס פייסטאב אי לוס סאקריפייסיוס . 2 לאס לייס נא-
סיינאלאס קי סי אוקופאן די לה אדוניניסטראסיין אי די
גוזירנאנינטו די פואיצלו , די לה ג'וקטיקיייה די לה תורה
3 לאס לייס נוראלים אימציאן איל אמור פור ליל קומ-
פאנירו , איל צינר אין לליודו די לוס פיצריס , די לה
ציצרה , אי די גואירפאנו , אין און ציירצו לה כיאיר
צואינו פארה שודוק . אצואירה די לוס דייס קומאנדאנינטוס
איי גונלס קואנטאס לייס נוראלים הי נשה דיין אלום
זודיוס .

לוס נביאים קי קון נביאים ראשונים אי נביאים
אחרונים . (פרימיראס אי אולטימאס פרופייטאס) סון
קומפואיטאס דילוס ליצרוס , יאושע , שופטים , שמו-
אל . פרימו אי סיגונדו , מרכים , פרימו אי סיגונדו
ישעיה ירמיה , יהזק ל , אי תרי עשר , קי קין
12 ג'יקאס פרופייטאס הושע , יואל , עמוס , עובד-
יה , יונה , מיכה , נחום , הבקוק , צפניה , הגי , זכריה
מלכי , יאושע קונטייני דיזדי לה אינטראדה דילוס
זודייס לה פאליסטינה אי סוק איספארטיינטו פיינה לה
מואירטי די יאושע .

שופטים , קונטייני לה צידה די גוס 15 ג'וגאדוריס קי
טוציירון לוס זודיוס אנטים קי סמואל פרוקלאמארה לה

שאל פור ריי .

שמואל פרימו, שמואל סיגונדו, קונטייני ליה איסטורייה
דילוק זודיווק ניינטריק לוק דיאק די שאל אי לוק פרי
נירוק דיאק די דוד .

מלבים פרימו אי סיגונדו, קונטייני ליה איסטורייה זודיאה
ניינטריק לוק דיאק די דוד אי שלמה אי חוטרוק רייס לייא-
מארוק נולכי ישראל אי נולכי יאודה (רייס די ישראל
אי רייס די יאודה)

לוק ניציאים אה-נים סון איבע ראנינטי פרופיטיאק קוק-
טינינדו לאק פאלאצראק די לאק פרופיטיאק .

לאק פרופיטיאק איראן אינצריק די חונה גראנדי אינטי-
ליזינסקה, אזיאן דיסקורקוס אה איל פואיצנו, גריטאצאן קוק-
טרה ליה אידולאטריאה, קונטרה די אקיאוק קרואיליס קי
אזיאן סופריר אה איל פואיצנו, קונטרה אקיאוק ריקוק קי
אזיאן סופריר אה איל פואיצנו קי ריפואצאן די ציניר אין
חליידו די גואירפאנו אי די ליה ביצדה . איליווק פרופי-
טיאצאן לוק דאנייוק קי לוק זודיווק פודיאן
טיניר קי קונטינואצאן אין סוק ניגרוק קאנינוק אי די לאק
צואינדאייס קי ג'יס פודיאה אריצאר סי טורנאצאן די סוק
ניגראק איגאק . לוק ליצרוק די נציאים אה-ונים סון קוק-
פואיסטוק די און קטיל נויי איליצאדו אי פואיטיקו . לוק
(כתוצ'ים) סון קואפואיסטוק די לוק ליצרוק (תהלים), (משלי)
(איוב), (המש' מגלות), קי סון (סיר הסירים, רות, איכה,
קהלת, אסתר) דניאל, עזרה, נחמיה דברי הימים
פרימו אי סיגונדו.

תחלים קונטייני לוס סאלנווס איגוס פור 10 אאוטוריק
מה לה מאס פארטי קומפואיטוס פור דוד . משלי ,
לוס פרוצירצוס איסטי ליצרו איס די גראנדי צאלור סינדו
לה מאס פארטי עראטאן סוצרי לה מוראל אי צואינוס קונ-
סיזוס פור טודאס להס קאטיגוריאס די פירכונה, איזב
טראטה סוצרי להס קואריאניסאס קי טוצו אה סופריר ,
איזב ציצינדו אין לה איפוקה די משה . שיר השירים
איל ליצרו די להס קאטיגאס קומפואיטו פור שלמה . רות
ראקונטו איסטוריקו קי אקונטיסייו אין לוס דיאס די לוס
גוזאדוריק איבא, להס אינדיגאס קי איזו ירמיה סוצרי
לה דיסטרואיקייון דיז טימפלו . קחלת חון ליצרו די מו-
ראל קומפואיטו פור שלמה . אסתר ראקונטו איסטורי-
קו קי אקונטיסייו אין לוס דיאס די אסטרוט , אי סוצרי
איל קורל כוזטרוס איזימוס איל שוריס . דניאל , לה
ציאגראפיה די דניאל אי טודו לו קי פאחי מיינטריס
לוס דיאס די נצובדנל- איל ריי די צבל .
עזרה אי נחמיה עראטאן די לה מאנירה קי סי פראגואו
איל סיגונדו טימפלו אי קי אילייוס דוס סי אוקופארון די
טודו איל מייניסטירוו פיר כו קינכטרוקסייון, דברי הי-
מים פרימו אי סיגונדו איס לה ריפיטיסייון די טודוס לוס
23 ליצרוס עראטאנדו טודו אין ריזימיו .

איל תלמוד

להס אינקווינידאנאס קי סי טופאן אין איל « ארצב ועשרים »

פֿירנאן לױ קי נױטרום לייאזאמוס « תורה שבכתב »
לױ ליי אױס קריטה . װה אױ אױטראס אינקױמינדאנסאס קי
דיױ אינקױמינדױ אה װעט סױן אורדן די אױסקריצירלאס .
הי סון לױ קי נױטרום לייאזאמוס תורה שבעל פה .
לױ ליי די צוקה, אױס לייאזאדה קון אױסטי נױמצרי פור
ראזון קי װעט לאס אינטעריגו אה יאזשױע אױ יאזשױע אה
לױס צױזוס (סאצױיזם זודױוס) אױ לױס צױזוס אה לאס פרו-
פױטאס אױ לאס פרופױטאס אה כנסת הגדולה (גראנ-
די ריאזניון די סאצױיזם) אױ אױסי די זױכראסױון אױן זױ-
כראסױון פױנה קי לױס זודױוס אינפױכאדון אה סױר פױר-
סיגױדוס . אױסטונקסיס נױאיכטרום סאצױיזם אױספאנטאנ-
דוסין נױ סױאז קי אױסטאס אינקױמינדאנסאס פױזיראן אױל-
צױדאדאס אױ טרוקאדאס פױרױטיירון די װױטירלאס פור
אױסקריטױ . לױס ליצרום אױן לױס קואלױוס סױ טופאן אױכ-
טאס אינקױמינדאנסאס אױסקריטאז פֿירנאן רױכ תלמוד
קי סױ אױספארטי אױן דױס פארטיס פרינסױפאליס

לח משנה א' לה גמרה

לױ װעט סױ אױספארטי אױן 6 פארטיי אױ סױ סױן אױס
זמנקט קירױנדױ דיזיר זרעױס מועד נשים נזיקין קד-
שים טהרות אױ קאדה אױנו די אױלױוס קונטייני אױן סױר-
טױ נױטרו די ליצרום קי טוד ס רױן זױכראל סון « 63 »
לױ װעט קונטייני לאס אינקױמינדאנסאס, אױ לױ גמרה אױס
לױ אױקספליקאסױון דינה װעט .

לה שארטי די לה גמרה אונדי סי טופאן לאס דיסקוקייזנים
אי דיטירנוינאס יוניק די נואיסטרוס קאציוס סי לייאמאן
הלכה . לה הגדה איס לה שארטי די לה גמרה אונדי
איי ליקקייזנים אי ראקונטוס נוראלים . אינצורנוקייזנים
סוצרי לוס איזוס או לה איסטורייה די אקיאוס טיינפוס .
לה נשנה פואי ריקוזירה פור רצי יהודה הנביא סירקה
150 אנוס דיספואיס דינה דיסטרוקציון דיל סיגורדו
טינפלו . לה גמרה קי איס איל דיקלארו די לה נשנה
סיגן דיסינוס פואי ריקוזירה פיר רצינה אי רצי אסי דוס
גראנדיס קאציוס, די אהיל טיינפוס 250 אנוס דיספוס-
איס קי סי איסקריציון לה נשנה
לוס אוצליגוס קי לה צינליחה אי איל תלמוד נוס אורדינה
פדימוס דיציזארלוס אין דוס פארטיס, אין דוצירים די
רילזישן אי אין דוצירים די נוראלידאד . אין דוצירים די
רילזיון קואנדו אללאן פיר לה קריאנקה די דיין אי איל
אזיר סוס אינקוונידאנסאס סוצרי לה צידה איטירנילה היי
העולם הצא אי סוצרי לה נאניפייסעאציון די דיין , אין
דוצירים די נוראלידאד, סוצרי לוס אוצליגוס אינצורניטי
די דיין , אינצורניטי סי ניונו אינצורניטי סוס קונפאניי-
רוס .

ליה ליקטורה די לזה תורה

די פורקי ראזון נילדאמוס לה תורה קאדס סצת מיינעריס
לה איראקציון ?

ר' זאסו איז ריינארדו ארתחשקתא ס' עופאצ'ה און גראנדי
אומצרי לייאמארדו עזרה דיסקינדיינטי די אחרון איסטי
גראנדי אימצרי צ'ינו די צבל אה ירושלים, אין קנפאניאלה
די מונג'וס זודיוס איז אירה און סאצ'יו איסקריצ'אל סייגון
קו נומצרי לו אינדיקה קי אירה לייאמארדו (עזרה הקופר)
(עזרה איז איסקריצ'אלנו) עז'ה איקטודיו מויי זואינו לה
ליי קי משה טו'ו דארדו אה לוס זודיוס . איז מיינו טיינו.
פו טיינאלה איז דיזיאו די אינסקיניאלה אה איז פואיצ'לו
זודיו, אי ציינדו קי לה ליי איצה סיר אולצ'ידאלה מויי פריס-
טו דינה צוקה די לוס זודיוס אה קאצ'זה דינה אימיגרא-
סייון . איסקריצ'יו אונט קואנטוק ליצ'רוס אי אימפיסו אה
קאמינאר די סיצ'דאר אין קיצ'דאר פור איספארטירלוס אי
פרידיקאר אין טודוס לוס לוגאריס קונגירנארדו לה תורה
אי איז דאניו קי פודיאלה קאצ'אר אין אולצ'ידאלדולה , איז
אולצ'יגו אין טודאס לאס קומונידאדיס גודיאס די מילדאר
אין לוס טיימפלוס אין קאלה סימאלה מיינעריס לאס או-
ראסקייניס און פידאסו דינה תורה אפיין קי איז פואיצ'לו
איסטי אינפורמארדו דיז קונטינידו דינה תורה . איס אה
קאצ'זה ד' איסטו קי קי'ו איז און די מילדאר אקטואל-
מיינטי לה פרשה די קאלה סימאלה די מאלירה קי ניוטרוס
אימפיסאמוס לה «פרשה» קי איס «צראשית» לה סימאל
נה די דיסקפואיס די סבות . אי לה אולטימיה קי איס (וזאלה
הצרכה) מילדאמוס אין איז אולטימו דיאלה די סבות .
ד' אי קואלה איס לה ראזון קי מילדאמוס (הפעה) ?
ר' אול'ו טיימפו אין איז קואל נו איקטעריס אינימיגוס דיפיני-

די רון אה לוס זודייוס איסטודיאר לה תורה . איז מיזמו
עיינשו די וילדאר לה פרשה אין איז טימשלו פינקאנדו
קי ס ליקטורה אין איז טימשלו אירה און גראדי חוצלי-
בו פור נוזטרום זודייוס, אירטונקיס נואיסטרום סאציוס
אורדינארון קי אין לוגאר די לה תורה קי אירה וילדאדה
אין איז טימשלו אי קי פיא דיפינדירה קיאה וילדאדה
אין סו לוגאר און פידאקו די (נציחים) אה קונדיסיון
קי איסטי פידאקו די נציחים קיאה סו קונטינדו אגואל
אה אקל די לה פרשה קי דיציאה וילדארסי אין אקיאה
סימאנה, אי מיזמו קי נאס דיסציפליס ליה ליב פואי פיר-
ניטידו לה ליקטורה די לה תורה, קידו די חונו די וילדאר-
סי טאמציין לה פארטי די נציחים קי נוזטרום לייחמא-
נוס הפערה .

לאס אוראקסיוניס תפילין לליה אי נזחה

די קולו איס איז סירציונינטו די דיין ?

ר' איז סירציוניו די דיין קונטייני לאס פראקטיקאס ריזי-
זיוואס אי נואיסטרום דוציריס איסקריטוס אין נואיסטרה
ריזיוניו, פור איגזימפיוו לוס דיצואריס די סאנטיפיקאר
איז נוצרי די דיין, די ריסיטאר לה טאע, די איסטודיאר
לה ליי די דיין, די ציסטיר לוס תפילין אי איז לליה די
פיקאר לה (נזחה) אין לאס פואירטאס די נואיסטראס
קאזאס, די אזיר לה אוראקסיון די אובסירצאר לאס פייסטאס
אי איז ריפיוו די טנת .

די קולו איס לה טאע ?

ר' לה טאע איס 3 קאפיטולוס די לה תורה קי סומוכ או-

צ'ליגאדוס די ריסיטאר וואכניאנה אי עאדרי, דונדי איל פרי-
נוו סי אינפיקה אנסי (שנוע ישראל ה' אלהינו ה' אחד)
סיינטי ישראל ה' אים נואיסטרו דייו ה' אים אינו .

ד' קואלו נוס אינציזאן איסטוס 3 קאפיטולוס ?
ד' איליוס נוס אינציזאן לה איגזיסטינסייה אי לה איטייר-
נידחד די דייו . לאס אוצ'ליגאקייזניס די אמרלו קוצרי
עודאס לאס קוזאס פאקריפיקאר פור סו אמור נואיק-
טרוס צייניס אי וויזמו נואיסטרה צ'ידה . די אינסיניאר
אה נואיקטרוס א'זוס לוס צ'ירקוס די לה ליי סאנטה .
אין איסטוס קאפיטולוס סי טופה טאונזיין לוס צ'ירקוס לוס
קואלוס נוס אוצ'ליגה די צ'יסטירמוס לוס תפילין אי איל לליה
אי די מיטיר לה מזחה אין לאס פוארטאס די
נואיסטראס קאזאס .

ד' קואלו אים לוס תפילין ?
ד' לוס תפילין קונטייני 4 קאפיטולוס די לה תורה קי סון
לוס סיגיינטיס :

קדש לי כל יכור (שמונת 13

והיה כי יביאך (שמונת 13)

שנוע ישראל (דברים 4)

והיה אם שמוע (דברים 11)

איסטוס קאפיטולוס עראטאן פארטיקולאר דיל קונטיינידו
ד לה שנוע סיגון די'שמוס, דינה ריקונפינסה קי דייו נוס
ריקונפינסארה סי סומוס פ'דילים אה סו ריליזיין אי אה
סוס אורדינאבאס קי איל נוס אורדינו , די טיניר סיינ-
פרי אין נואיסטרה מימורייה לה וואכירה מילאגרוזה קי דייו

נוס איזו דיניצראר די לוס אינפסיאנוס אי אין פין די א-
פארטאר פארה דייו עוודוס לוס פרימירוס נאסידוס סיאה
די אומצריס קונו פאמציין די קואטרופיאס .
לוס תפילין אירה די און איז טיימפו די אנטיס די
צ'יסטיר איז דיאה אינטיירו . אנסי טאמציין קי איז טלת
קי צ'יסטימוס אגורה מיינטריס נואיסטראס אוראקייניס ווא
אין לוס טיימפוס קי לוס זודיינס פואירון פירקייגידוס פור קוס
אינימיגוס אי לוס דיפיינדיירון די צ'יסטיר לוס תפילין אי ללוס
לוח סאציינס די אקיהא איפוקה פירמייטירון אה לוס זו-
דיינס די צ'יסטירלוס סולאמינטי אין אורה די לה אורא-
סיין אי לאס איסקונדידאס .

ד' קואלו איס לה מזוזה ?

ר' לה מזוזה איס אונה איסקריטורה קי קונטייני לוס דוס
פרימירוס קאפיטולוס די לה שמע, קי נווטרוס די ציימוס
פיקסארלה סוצרי לאס פואירטאס די נואיסטראס קאזאס
קון איז צירקו דיגו אין לה תורה וכתבתם על מזוזות ביתך
וצעך אי לאס איסקריציראס סוציי לוס אומצראליס די
לאס פואירטאס די עו קאזה .

ד' קואלו איס איז ללית ?

ר' איז ללית איס אינוס דילוס קי דייו נוס אינקומינדו די
מייטיר סוצרי לאס אלדאס די ניאסטרוס צ'יסטידוס איקב-
טייריוריס . לה צ'יסטה דיז ללית נוס אזי אקידראר לוס
קומאנדאמיינטוס די דייו « למען תזכרו ועשיתם את כל
מצותי » פארה קי צום אקודריס אי אגאש טודאס מייס
אינקומינדאנסאס . איז מיימו טיימפו אה דיטיכירמוס די

אזיר קואלונקי פיקאדו .

ד' אה קואלו סיירצ'י לה אוראסייון .

ר' לה אוראסייון קייירצ'י, 1 , די אזיר לאס אלזאסאסייוניס
די דייו . 2, פור דימאנדאר די דייו קו פרוטיקסייון אי
קו אלזיידו, 3, די רינגראסייארלו פור טודאס לאס צואיג-
דאדיס קי ריסיצ'יס די דייו אין קאדה דיאה, 4, פור די-
מאנדאנלי פארדון פור טודוק נואירטרוס פיקאדוס קי
אזימוק .

ד' אה קואלאס אוראסייוניס קומוק אוצ'ליגאדוס אפואירה די
לה ש'מע ?

ר. אפואירה די לה ש'מע, סימוס אוצ'ליגאדוס די אדיריאסאר
קאדה דיאה נואיסטראס אוראסייוניס אה דייו 3 צ'יזיס אל
דיאה לייאמאדאס תפלה, מנחה, ערבית, דימאנניאנה לה
תפלה, דיספואיס די מידייו דיאה נה מנחה, אי אה לה
נוג'י איל ערבית .

ד' קואלו קונטיינין איסאס אוראסייוניס ?

ר' פרינקסיפאלמינטי קונטיינין אלזאסאסייוניס אה דייו, אי
מאס דיספואיס נואיסטראס רוגאטיאלס אוצ'ליגאטוריאס
קי סון לה ש'מע אגונטאדה די אונאס קואנטאס צינדיקיי-
ניס . אי אין פ'ין לה אוראסייון לייאמאדה ש'מונה עשרה
(עמידה) קונטיינינדו צינדיקייניס קי דיספונדין אה נו-
איסטרוס מיניסטיריס די חונה מאנירה ז'ניראל סולאמינטי
אין לאס אוראסייוניס די ש'צת אי פייסטאס סון ריסיטא-
דאס לאס טריס פרימיראס אי לאס טריס אולטימאס די
לה עמידה אי איל ריטעו סון ראמפלאלאסאדאס פור אונאס

אונטראס קונפואאקטאס איקפ סייאלמיינטי סיגין לה פייק-
טה . טאמזיין לוס (זמירות) אלאלאסייוניק אי לה טמע
סן אלגזאדוק די אונטראס זינדאסייוניס . פור לה אוקא-
זיין דיל דיאה, אין לוס דיאס די פייקטה אי ראס הדס
אי חנוכה, ריקיטאמוס טאמזיין אונוס קואנטוס סאלמוס טי-
נינדו איל נומברי די (הלל), אי איל (מוסק) קיריי-
דו דיזיר אונה סיגונדה עמידה, איקסיפכייין די הנכה קי
נון דיזימוס איל מוסק .

ד' קומו דיצימוס טינירמוס מיינטרים נואיסטראס אורא-
סיוניס ?

ר' אין אלאלאדונאלדו טודה אידיאה די איסטי מונדו, אין לי-
זאלטאלנדו נואיסטרה אלמה צירסו דייו, לה לימפיזה די
נואיסטרו קואירפו אים טאמזיין מיינסטירוסה פיר פודיר
אזיר נואיסטראס אוראסייוניס, איק פור איכטו קי נוזו-
טרוס דיצימוס אלאלאד אלאלאד אלאלאד אלאלאד אלאלאד
קאדה מאלניאנה, אי אלאלאדמוס איגואלמיינטי אלאלאד
פור רייסיטאר לה צרכה קי סי דיזי אלנטיס די קומיר .
ד' פואירה אלאלאד אוראסייוניס די קאדה דיאה איי אונטראס
אוראסייוניס ?

ר' סי ! איי אונטראס אוראסייוניס קי סון אלאלאד צרכות קי
קי דיזין אלנטיס אי דירפואיס די קומיר . לה אוראסייון קי
קי לייאמה קדוש, קי סי דיזי אלנטיס די קומיר אין ריל
אימפיסיזו די קאדה פייקטה . אי לה אלאלאד קי סי די-
זי לה נוגי די אלאלאד איל מיימו טיימפו לה נוגי קי סי
טירמינה לה פייקטה .

ד' קואנדו נואיסקטרה אוראסיין איס אגרא-אצלי אה דייו ?
ר' דיצינוס אינטראר אי טינירמוס אין איל טימעלו (קהנ)
די אונה נואנידה לה נואס ריקפיקטואוזה . אי די קיטאר
די נואיסקטרה אידיאה לוס ניגרוס פינטירייוס, אי נו קונ-
צירקאר די אנטראס קואס קי קולאמינטי אקילייו קי קונ-
סיינה נואיסקטרה אוראסיין .

ד' פודינוס אזיר לה אוראסיין איז טודו לוגאר ?
ר' לה אוראסיין פירט ניסי אה דיזירסי אין איל לוגאר א-
פרופייאדו פיר אילייה נוא איס קונציינצלי אה קאצזה די
פֹורקה נואזור דיזירסי אין קואלונקי לוגאר אין אל קיאל
ריינה לה לינפיזה סיינדו דייו איס פריזינטי אין טודו לו-
גאר . מלא כל הארץ כבודו עודו איל אונצירקו
קונטייני סו גלורייה .
לה אוראסיין דיצי קומפוזירסי אל מינוס די אונה אורא-
סיין די 10 סירפונאס קי ייה טוֹצִיירון קומפלידו קוס 13
אניוס .

איל פיקאדו אי לה תשובה

ד' קואלו איס איל פיקאדו ?
ר' איל נו קונסקיר נואיסקטרוס דוציריס ריליגיוזוס אי נו-
רעליס פואידי טראחירמוס אה אזיר פיקאדו סיאה אין כון
אזיינדו לו קי איל דייו נוס אונצליגו די אזיר לייאמאדאס
אין נואיסקטרוס קאנטוס ליצרוס מצות עשה. סיאה אין
אזינדו לו קי איל דייו נוס דיפֿינדי די אזיר לייאמאדאס

מצות לא תעשה . לא - אינקווינראנסאס די דייו אה
יה ישראל בון סיגין לוס 3 ליצרוס לה קואינטה די 613
די אייליאס 248 סון לייא:אדאס וולות עשה אי 365 סון
לייאמזדאס וולית לח תעשה .

קון לוס פיקארוס קי נוזערוס אזימוס פידרימוס נוזיס-
טרו ריפוזו אין איסטי מונדו אי אין איל אוטרו, מונגאס
צייס סומוס קאסטיגארוס די לה גוסטיסייה קואנדו איל
פיקארו קי אזימוס טוקה אה נוזיקטרו קומשאניירו .
ד' קומו פודימוס קאלזאר די אלגון פיקארו קי קומיטימוס ?
ר' איל פיקאדור פואידי אזימפייאקי די סי פיקארו אי אי-
טראר אין גראסיאס אין איזוס די דייו אין אטורגאנדו
סו פיקארו קי איל איזו אי אין ריפינטיינדוקי די קוראסון
(וצקסתס ממש אה ה' אלהיך ומלאת כי תדרש ו צכל לז-
צך וצכל נפסך) אי צוסקאריש די דייו די פירדונאר צואיס-
טרוס פיקארוס אי ריאוסיריש קואנדו איל ריפינטיימיינטו
איש די קוראסון, איס אין איסטה מאנירה קי קאלי קי
מיטה אין בו אידיאה די כון טורנאר מאס אה פיקאר סי-
גין דיטירון נוזיקטרוס סאציוס (האומר אחטה ואטיוז אין
מקפקין צידו לעזות תשובה) חקיל קי דיזי מי ריפינטיי-
רי אגורה אי דיספואיס טורנארי די נוזיצו אה פיקאר ,
סו ריפינטיימיינטו כון איס צאלאצלי .

איל ריפינטיימיינטו דיצי סיר אקומפאניארו די רוגאטיצאס
אה דייו די צואינאס איגאס אי די צואינה צילונטאה פוד
אקומפליר טודוס לוס דוצירים, איל דייו פירדונה קון סו
צואינדאד אה טודה פירקונה קי אטורגה סו פיקארו אי

קי ריפיינטי, כולאמינטי איל נו פירדונה לה אקיל קי פי-
קה קון סו קומפאניירו, קי נו צה אין פרימירו אונדי איל
לה דינאנדארלי איסקוזלס או אזיר פאס קון איל .

לום אובליגום אינפ'רינטי נוזוטרום מיזמו

ד' קי אים לה ראזון קי טינימוס אולליגום אינפ'רינטי נו-
זוטרום מיזמוס ?

ד' קי סיינדו קי לה רלונה אי איל קואירפו אי טו יו אקיליי
קי נוזוטרום טינימוס סון און דונו קי דייו נוס איזו . דונקי
דייו נוס דינאנדארה קואינטו די טודו נו קי איל נוס טו-
צו קונפליאדו .

ד' ניזוטרום דינימוס קודייאר פור נואיקטרה צידה אי סא-
לוד, קון קי דינימוס סיר לאצוראדוריס . לימפייס אי או-
נוראצליס, נוזוטרום דינימוס קודייאר סוצרי נואיקטרה סא-
לוד, אין צוטאנדו לה קומיר אי ציציר סולאמינטי נו מי-
ניסטירוזו פיר סוקטיניר נואיקטרו קואירפו, דינימוס קיר
לאצוראדוריס, אי אליטארמוס די לה האראגאנוד , סיינדו
לה האראגאנוד טראחי לה איל אומצרי לה פרוציזה אי
מינוספריסיו מיזמו סו קואירפו קי אזי האזינו . נואיק-
טרוס סאציוס דיטירון העצלות אם כל הטאת . לה
האראגאנוד אים איל פריסיפיו די טודו מודו די פיקאדו
דינימוס קיר לימפייס אין נואיקטרוס קואירפוס אי נואיק-
טרוס ציקטידוס פיר נו דאניאר נואיקטרו קואירפו אי
נואיטרה אונוד , דינימוס קיר אונוראצליס אין אליטאר-
נאניטאר .

דונ'ס די ניגרוס קומפאניירו, אי אין אוקופאנדומוס די
נואיסטרו לאצורו סולאמינטי סיינדו נווטרוס כומוס ג'וגא-
דוס די נואיסטרוס צ'אידוריס סיגון נואיסטרו קומפאניירו
הודיעני את חבריך ואדעך גם אתה (דיני קון קין
פריקואינטאס טי דירי קין סוס) .
ד' קואלאס סון לאס קואס קי די אילייאס די צימוס אלי-
סארמוס ?

ר' לאס קואס קי די אילייאס די צימוס אליסארמוס סון איל
סילו, איל אורגולי ו לה אס זאקורה, איל גאספאר סין פינ-
סאר לה ראצ'יה, לה טריסטיזה .

ד' פורקי די צימוס אליסארמוס די אילייאס ?

ר' פרינקיפאלמינטי איל ס לו, כון די צימוס סיזארמוס די נו-
איסטרו קומפאניירו, קואנדו איליוס קון מאס ריקוס או
מאס סאצ'יוס קי נווטרוס, סיינדו פ'ולימוס דיל אורדין
די דייו . קי נוס אינקומינדו די כון דיזיאר טודו אקיאו
קי טייני נואיסטרו קומפאניירו, איל אורגולייו. אין פינ-
סאנדו קי נווטרוס סומוס מאס סופיריוריס קי נואיסטרוס
קומפאניירוס נווטרוס נוס גלוריפיקאמוס סוצרי איליו או
סומוס אצוריסידוס די טידו איל מונדו . לה איסקאסורה,
קואנדו אוכו קורי מונג'ו דיטראס דיל אמונטוכאר מוכידה
אי אין איל גאקטאר אים דימאזייאדאמינטי דיטינדו, אים-
טי אומצרי כון טייני כונקה קונטינטיס, אי קואנטו מאס
טייני מאס קירי מונג'יגואר כו מוכידה . אין איסטה מא-
כידה איל כון טייני כינגון גוסטו די אילייא : איל גאס-
טאר סין פינקאר סיינדו און דיאה נוס פואירי טראסיר

אין איל וויניקטיר . איל אומצרי קי גאמטה און גרוש וואכ-
קו די לו קי גאנה, אים קונסידיראדו קומו ריקו, אה לה
קונטרה אקיל קי גאמטה און גרוש וואכ די לו קי גאנה,
נון איי וואכ פרוצי קי איכ . לה סאנייה סיינדו אילייה נוס
פוא די טראזיר אלגון דיאה אונה דיגראסייה קוצרי נחו-
טרוס אונה צ'יס קי אילייה רוצ'ה די נוזוטרוס נואיכטרו
מיאולייו אין אורה קי אילייה סי טופה אינטרי נוזוטרוס
אי נו סאציווס לו קי אזימוס .

עלמח איל סאציוו דיטו פור אילייה בעם בחיק בסילים
יגוח (לה ראצ'יה סי טופה סיימפרי אין לוס אינטור-
נאנטיס) אין פ'ין לה טריקטיזה, סיינדו אילייה נוס קאצ-
זה מאלאטיאס, אי דאמוס נואיכטרה סאלוד, אי קוצרי
טודו קי מוסטראמוס קי נון טינימוס נואיכטרה קונפ'יאכ-
סה אין דייו קיאנדו נוס אטריקטאמוס פור קואלינקי קוזה .

לוס אובליגוס בירמו נואיסטרוס קומפאניירוס

ד' קואלוס סון נואיכטרוס אובליגוס צ'ירקו נואיכטרוס קומו-
פאניירוס .

ר' פור ריגלה זיכיראל כין קאלי קי אגאמס אה לוס און-
טרוס טודו לו קי כין קרימוס קי נוס אגאן אה נוזוטרוס
אין לה ציצליאה אים דיגו (ואהצ'ה לרעך כמוך) עו די-
צ'יס אמאד אה עו קומפאניירו סיגון טי קיריב ציין אה טי
מיזמו טאמציין אין איל תלמוד אים דיגו « מה דעלך כני לחב-
רך לא תעביד . לו קי פור טי אצוריקסיס נון לו אגאס אה עו

קונפאניירו

ד' קואלז נוס אים דיפֿינדירדו די אזיר אה נואיסטרו קומ-
פאניירו ?

ר' נוס אים דיפֿינדירדו די אינגאנייארלו, אי אזוריסירלי לא
תשנא את אחיך בלבבך » נון אזוריקאס אה טו
אימראנו אין טו קוראסון « נון פודימוס אזירלי דאנייו אין
ניגונה נאנירה, קיאה אה קו פירקינה, אה קו רינטירי-
קו, או אה קו אונור .

ד' אי קואלז קומוס אוצליגאדוס די אזירלי ?
נווטרוס קומוס אוצליגאדוס די ציניר אין קו אליידו קואל-
דו איל טייני וניסטיר די נווטרוס, די פרופיטאר די טו-
דאס לאס קירקוסטאנסיאס פור קיר פרוציגוזוב אה אי-
לייוס אי די איגזירקסאר צירקו טודוס לוס אימזריס לאס או
צרח: די פיחדאר .

ד' קי קירי דיזיר חוצראס די קאנידאר ?
1 דאר לה דרקז .

2 טראחיר לה פאז אינטרי לאס פאמייליאס אי אינטרי
אקיאוס קי איגזיסטי אלגונה דיפֿירינסייה אינטרי אילייוס .
3 טראחיר לה קונסולאסייון אין איל קוראסון די לוס
טריקטיס .

4 ציזיטאר לוס נאלאטוס .

5 דיפֿינדיר אה לוס אינוקינטיס קי לים ריפוזאן גורטי-
סייה .

6 דילי צראר אה טודוס אק אום קי סי טייפאן אין קאטי-
ציריון .

7 אקורדאר לה אוקפידאלידאר אה קואלונקי פירכונה סין
דיפירוקייה די ריליזיין .

ד" קי מודו די צימוס פאגאר אה אקיל קי נוס אזי מאל ?
ר' נון פודימיק צינגארמוס די איל פור איל מאל קי נוס אי-
זו לא תקום ולא תשר את בני עמך » נון טי צי-
גיק ני גואהריס אינימיכטה אה עו קוריליג'יונאריין « נו-
איסקטרוס סאציוס דיטירון משיב רעה תחת רעה לא
תמוש רעה מביתו . אה לה קונטרה סי קירימוס צי-
גארמוס די נואיסקטרו אינימיגו אים אין אזינדולי ציין פור
איל מאל קי נוס איזו .

לום אובליגוס בירסו נואיסטרוס גיניטורים

ד" אה קין סי דיצי מאל ריסקטאר פואירה די דיין ?
ר' פ'איראס די דיין נוזוטרוס טאמציין די צימוס ריסקטאר
אה נואיסקטרוס גיניטורים אי נואיסקטרוס פרופקורים .
אה לום פרימירוס סיינדו דיספואיס קי נוזוטרוס אוצידי-
סימוס אה אינו די 10 קומא-אמיינטוס קי אים כבד את
אזיך ואת אונכ . נואיסקטרה קונסינקייה טאמציין נוס או-
צליגה די אוצידיסילוכ, פור ראזון הי נואיסקטרה אגזיס-
טינקייה אין איל מונדו אים די צידה אה אילייוס, סון איליוס
קי טו ציירון אה ריליז'אר לה מאל גראנדי פאטיגה פור
אינגראנדיקירמוס אי אזירנוס די ציניר אומצריס . לאס פי-
בלס קי אילייוס טו ציירון פור נוזוטרוס סון סין קואינטה .
קואנטו אה נואיסקטרוס פרופקורים, און גראנדי דוציר נוס

איופוני די סירלים ריקונוסיינטים סיינדו סין אילייוס קי
נוס דאן איל אליודו אינטעליקטואל קי קון איל פודאמוס
מאנטינירמוס טודה נואיסטרה צ'ידה . סון אילייוס קי נוס
קיטאן די לה אינייוראנסה פור פואידיר אנסי קונוסיר לו
קי קירי דיזיר איל מונדו אי טיניר איל טיטולו די אונ-
צרי נואיסטרוס סאצ'יוס מיטין אין און פיזו איל איספאל-
טו די דייו אה אקיל דיל פרופ'יסור . ומורה רבך כמו-
רה שמים » איל איספאלטו די עו פרופ'יסור סיהה קו-
מו אקיל די דייו » קואנטו ג'וסטאס סון איסטאס פאלא-
צ'ראס ? נואיסטרה צ'ידה אים מויי פיניללי אין נון טיניי-
דו אונה אינסטרקטייון . דונדי סי נואיכטרוס ג'יניטורים
קודייארון סוצ'רי נוזוטסוס אי נוס מאנטיינין איל קוארטו
די נואיסטרה צ'ידה פ'ינה דיז'יניר אונצרים . סון נואיס-
טרוס פרופ'יסורים קי קודייאן סוצ'רי נוזוטסוס פור איל ריס-
טו די נואיסטנה צ'ידה . טיימפו אין איל קואל נואיסטרוס
ג'יניטורים נון קודייאן סוצ'רי נוזוטרוס אים דונקי לה
אינסטרקטייון לה מוראל קי נוזוטרוס ריס'צימוס די נואיס-
טרוס פרופ'יסורים קי נוס ארה ציז'יר קון אונור .
ד' קואל אים איל ריספיקטו קי דיצימוס אזירלים ?
ר' נוזוטרוס מוסטראמוס נואיטרו ריספיקטו אה אילייוס -
אין אונדיסיינדו אה קוס אורדיניס אי נון קונטראדיזיר אה
קוס פאלאצ'ראס . אין לאצוראנדו אין נואיסטרוס איסטו-
דייוס קון ג'אנדי אקטיצ'ידהד סיינדו איסטו אים כוס די-
זיאוק » צכל אדם מתקנא חוץ מצנו ותלמדו » די עוודו פו-
אידי סילארקי איל אונצרי פואיראס די סו איזו אי סו אי-

ליצו . אין אוצ'דיקיינדו אה אילייוס ליב א-ולסאמוס קי-
גוראמינטי קוס צ'ידה . די צ'ימוס טאמציין ריסקטאר אה
נואיקטרוס אירמאנס גראנדיק פור ראזון קי אילייוס סון
לום פרימירוס צ'יין אזידוריק דיספואיק די נואיקטרוס ג'י-
ניטוריק סיגון איל סאצ'ייו ליי דיט'ן « ואח לל-ה יולד »
איל אירמאני אים נאקידו פור סיר קונקולאדו אין אורה
די לה אנגופיזייה .

ד' אה קין מאס סי די צ'י ריסקטאר ?
ר' נווטרוס די צ'ימוס ריסקטאר איגואלמינטי אה נואיק-
טרוס סופיריוריק סיחה פור קוס ראנגוס סיאה פור קוס
קונוסינקייה . סיאה פור קוס אידאד, פרינקסיפאלמינטי אה
לום צ'יזום קואלה סיאה קוס ביטוחסיין אי קוס קונדי-
סייוניק « ופנ ט'יבה תקום והדרת פני זקן » דילאנטרי
לה קאניזה טי ליצ'אנטארמאס אי דארמאס אונור אה לום צ'י-
זום . די צ'ימוס טאמציין ריסקטאר אה לום סאצ'ייוס קא-
פוס ריליז'ייוס, אי אה לום אוטוריק . אי אין פ'ין אה
טודוס אקיאוס קי לאצוראן פור איל צ'יין פוצליקו .

איל אוזו די בר מצוה « קומפליר מנין »

ד' קואלו אים איל אוזו די צר מליה ?
ר' לום ג'יק'ס קואנדו אריצ'אן אה לה אידאד די 13 אנניום
סין קונקידיראדוס קומו גראנדיס, פור ראזון קי איסטור-
סיס סון אילייוס אוצ'ליגאזום אה גואדראר לה ליי די דיין
אי סון ריסקטאצ'ליס אה דא- קואינטו פור קוס פיקא-

דוס איל דיאה אין איל קו אל איל איזיקו די צייני צר ונליה
קיריינדו דיזיר קי קומפלי לוס 13 אנניוק אי אינפיקה איל
קאטורזינו אים און דיאה די אליגריאה פור איל אי כוס
גיניטורים, אים איסטונס קי אילייוס סי קיטאן לה גרא-
די ריקפונקאצלידאר די סוצרי אילייוס . אי איל פאדרי
דיל גיקו אים אולליגאדו די דיזיר « צרוכ טשטריני מענ-
טו של זה » צינדיגו איל קי ווי אקיעו די לה פינה די אים-
טי . וויינטריס קי פין אקיל דיאה איראן סוס גיניטורים
אפינאדוס קיאנדו ס ס איזו קומיטיאה אלגון קרימין . איל
איזו טאנציין אים אולליגאדו די דיזיר « צרוכ טשטריני וקי-
מני והגיעני לזמן הזה » צינדיגו קיאה איל כומצרי די דיין
קי ווי איזו אריצאר קון סאלוד אי צידה אה און דיאה סי-
מיזאנטי איל די צי טאנציין רינגראסיאה אה נוס גיניטו-
ריס פור איל קודיאדו קי טוציירון סוצרי איל די אינגרא-
דיסינלו אי דארלי חונה צואי ה אידוקאסיין .
איסטי אוזו די פייסטאר איסטי דיאה, אים חונה טראדי-
סיין די נואיסטרו פאטריארקה אברהם קיינדו אין לה תו-
רה איי איסקריטו « ויעט אברהם ונסתה גדול ציוס הגמל
את ילתק » אברהם איזו און גראנדי קומציטי אין איל די-
אה קי ילתק פואי דיסטיטאדו .

אוזום ריליזייוזום

ד' קואלו אים לה סירקוסיסיין ?
ר' לה סירקוסיסיין סיינצי פור ריסיציר אה לה קריאטורה

קי י"ה קומפלייט 8 דיאס אין איל פֿירמאמיינטו די יסראל
דייט אינקומינדו איסטה אינקומינדאנסה אה נואיסקטרו - 45
פאטריארקה אצרהם אין אורדינאדולי די סירקוסיר אה ילחה
סו איזו אין סיינדו די 8 דיאס . אי קי אצרהם פֿואי איל
פרינוירו קי סי סומיטייו אה איסטי אורדין « וימל אצרהם
את ילחק צנו צן שמונת ימים כאשר לוח אלהים »
אצרהם סירקוסיו אה ילחק סו איזו אה לֶה אידאד די 8
דיאס סיגון דיי לֶי אינקומינדו .

ד' קי קירי דיזיר פדיון הצן ?

ר' פדיון הצן קירי דיזיר ריחמיר לֶה פרימירה קריאטורה .
אין איל טיימפוי די אנטיש לֶה פרימירה קריאטורה « בכור »
קי נאקיאה אה קחיה זוריו, מיזמו אין לאס קואטרופי-
אס . אפארטיניאה אל כהן . אנסי מיזמו לאֶה קואטרופי-
אס . אים אין מימזראסיין די איסטי אוזו קי אזימוס א-
גורה איל פדיון הצן . קיריינדו דיזיר מירקאר איסטה פרי-
מירה קריאטורה דיל כהן קין דארלי פלאטה, איסעו טו-
דו קי דיצי אזיר מיינטרים איל פרימיר מיז דיל נאסי-
מיינטו די לֶה קריאטורה .

ד' פור קואלו סאלאמוס לֶה קארני אנטיש די קומירלה ?

ר' אים מיניסקטיר סאלאר לֶה קארני פור ראזון קי נואיס-
טרה ריליזיין נוס דיפֿינדי איל קומיר לֶה סאנגרי « וכל
דם לא תאכלו » אים קון איל סאלאר לֶה קארני קי טו-
דה לֶה סאנגרי סי אפארטמירה די לֶה קארני . אין אים-
נה מאכירה נוזטרוס פודימוס קומירלה סין קונטיניר א-
דיינטרו די אילייה לֶה סאנגרי .

ד' קואלן איק לה « חלה » ?

ר' לא חלה איק אפארטאדה אין ניימורייה קי אין טיימפו
קי טיימאמוס לה קאזיה סאנטה קאדה גודיין אפארטאציה
אין פידאפו די נאסקה קואנדו א אקאציה פור אזיר פאן .
איסטיה נאסקה חירה דאדה אה איל כהן, « ראשית ערי-
סותיכס חלה תרימו תרומה (צמדצר 15) מיינטריס קי
אגורה איסטוי פידאפו די נאסקה קי אפארטאמוס איק חי-
גאדה אל פואיגו פור ק נארלה .

חיי טאמציין אונטרוס אונזס רילייזיוזוס פור איגזימפייו איל
נו קומיר קארני אי דיספואיס קזו סין דיסאל פאסאר און
טיימפו די 6 אוראס . איל נו צייקטיר לאנה אי לינו מייס-
קאלדו לא תלבש שעטנו (דברים 22) איל נו אראר
קון צואיי אי אזנו לא תחרש בשור ובחמור יחדיו
(דברים 22)

איל נו קומיר איל פרוטו די און כואיצו ארצול מיינטריס
לום פרימירוס טריס אנניוס וכי תצאו אל הארץ ונטעתם
כל עץ נאכל וערלתם ערלתו את פרוי סלם סנים יהיה
לכם ערלים לא יאכל וצטנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש
הזולים לה .

דיפ'ירינטיב שבתות

מיינטריס איל חנייו חיי אונזס קואנטוס סבתות לום קיא-
לום סון לייאמאדוס קון און אונטרו כומצרי . פור איגזימפייו
1 סבת הגדול, קון איסטוי כומצרי איק לייאמאדו איל סבת

די אנטים די פסקה , פור ראזון קי איל חיס די גרחה די
איופורטאנסה , סיינדו ווינטריק לה סימאנה פרוקסימה
לויס זודיוס פואירון סאלצ דוס דיל איסקלאצאזי די אאיפטו .
2 טצת כלה, אים לייאמאדו איל טצת די אנטים די לה
פייקטה די טצות .

3 טצת תסונה, איל טצת די אנטים די כעור . אים לייא-
מאדו אנסי סיינדו איל קאלי ווינטריק לוס דיאס לייא-
מאדו עשרת ימי תסונה .

4 טצת טקלים . איל טצת די אנטים די ראש הדש אדר .
(קיאנדו איי ואדר אים איגו איל טצת די רנטים) היס
לייאמאדו אנסי סיינדו דייו אינקומינדו אה ונטה קי קואל-
דו קיריאה קונטאר אה לוס זודיוס איל נו דיציאה קוכ-
טארלוס אין פירקונאס אונטרו קי קאדה אונו דיירה מי-
דייה פייקה לייאמאדה סקל אי דיספואיס אין קונטאדו
לאס פייקאס איז פודיאה סאציר איגואקטאמינטי לה קו-
אינטה די לוס גודיוס . אים אין איסטי טצת קי כוזטרוס
מילדאמוס אין איל טיופלו פארטיקולאר די לה פרטה די
קאדה סימאנה, טאמביין אין און אונטרו ספר קופלימאנטא-
ריוו איל פידאקו די לה פרטה לה קואלה עראטה דיל
טקל .

5 טית זכור . איל טצת די אנטים די פורים, אנסי אים
לייאמאדו פור ראזון קי אין איסטי טצת מילדאמוס טאמ-
ביין פארטיקולאר די לה פרטה די קאדה סימאנה לה פר-
טה די זכור . לה קואלה עראטה די לה וואנירה קי עמ-
ביק צוטקו די מאטאר אה לוס זודיוס, אי איסטוס אולטי-

מוס פֿוֹזירון קאלצ'אדום .

6 טצת פרה . איל טצת די דיספוליק די פורים אין איל
טאונזיין מילדאמוס לה פרטה קי סי אימפיקה ויקחו אליך
פרה אדמה .

7 טצת החדש . איל ל טצת די אנטיס די ראש חדש ניכין
קומו טודוס לוס טצות נומזראדוס מילדאמוס לה פרטה
קי סי אימפיקה החרש הזה לכם ראש חדשים קיריינדו די-
זיר קי איל מיז קי סי אקירקה קי אים איל מיז די נסן
אים איל פרימירו אה לה קיאניטה די לוס מיזים, קי איל
מיז די תשרי אים איל פרימו די לה קואניטה די איל
אניו .

נואיסטרום דובירים אין זיניראל סיגון לה ביבליאה אי איל תלמוד

1 כון צאקטה הון סיר אינסטרוואידו אים וניקטיר טאונזיין
סירציר אה איל דייו, סיינדו איל אים נואיסטרו קריאדור
אי נואיסטרו פרוטיקטור, איל קונסי טודו לו קי טיימוג
אין נואיסטרו קוראסון, מילדה די אריצה די לוס קיילוס
טודו לו קי טיימוס אין נואיסטרה אידיאה . איל צוטקה
די כוזטרוס אוצידיסימיינטו אי נואיסטרה אמור אה איל .
ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעיך , כי אם ליראה
ה' אלהיך ללכת בדרכיו ולאהבה אותי ולעבד את ה'
אלהיך צב לזכך וצב כל נפשך » אי אגורה ישראל קואלו
אים לו קי דייו דימאנדה די טי ? איל טי דימאנדה סו-
לאמינטי די איםפאנעארטי די איל, די קאמינאר אין סוס
צואינוק קאמינוק . אי די אמארלו קון טודו טו קוראסון .

ראשית הכמה יראת ה', » חיל פריסיפיו די לה סינקסיה
חיס חיל חיסאנטו די דיו .

2 דיצימוס סיר ליופיוס, לה ליופיוזה חיס לה מיזור קוא-
ליראר פור לוס אונצריס, און אונצרי או מיזיר, דיצי טי-
ניר סוס קארשא חי נאנוק ציין ליופיוחס, סוס ציסקטידוס
סין נאנגאס חי סין ראזגויס לה ליופיוזה חיס סיינפרי
צוהינו סי פור נואיסקטה קאלוד חי סי טאנציין פור נון
סיר אצוריקידוס די נואיסקטרוס קונפאניירוס קון לוס קו-
אלוס ציצימוס .

רוחן אדם פניו, ידיו ורגליו צכל יום צטציל כבוד קונו
(טצת 50) דיצי לאצארסי חיל סוס נאנוק חי פייס חין
קאדה דיאה פור לה גלורייה די סו קריאצור .

3 נוזטרוס טינימוס קונפאניירוס, דיצימוס אליודארמוס
לוס אונוס קון לוס אטרוס, לה אמיסקטאל חיס אונה קו-
זה מויי צוהינה פארה חיל אונצרי , לה אוניון חיס לה
פואירקה דילוס פלאקוס . לוס ריקוס פואידין טופאל ח-
מיגוס קון לה מוכידה, מה לוס פרוצ'יס טיינין מיניסטיר
די אגונטארסין פיר פודיר אנסי סונפורטאל קון נאנקה
פינה סוס מיזירייחס, נון דיצימוס הצאנדונאר נונקה נואיס-
טרוס אמיגוס קואנדו סופרין. קואנדו חיסטאלן האזינוס ,
קואנדו ניס דינאנדאלן אליודו, חיס מיניסטיר פריסקטאל-
ליס נואיסטרו קונקורסו, נואיסקטראס קונסולאסייוניס, נו-
איסקטרוס קונקיוזוס, נואיסקטרוס טראצ'אזוס, חי חין ציזיס טאמ-
ציין אינפריסקטארליס מוכידה. מיזמו קי חיליוס נון נוס אינ-
פריקטאלן פאגאר ציין פור נאל אזיר פלאזיר סין חיס-

פירחר קי חיליוס טאומציין ווו לו פאגאררין . והחט המ-
ש'ל' לא צמחה ינתק (קהלת 4) חילו די טרים קאטיס
נון סי רומפי טאן פריסטו . הנוטה צהצרו מנה ויודע ש-
חין לו אהור לו לעצר לפניו (צבא מליחה 55) (חיל קין
חיופריסטו חה קו קומפאניירו, חי סאזי קי נון טייני פיר
פאגאר לי חיס דיפנידו די פאסאר דילאנטרי די חיל .
4 דיציווס אמאר לה ג'וסטיסייה, חי אוזידיסיר חה לחק
לייק די נואיסטרה פאטריחה, נון פודיווס כיר צינטורוזוס
קי קון נואיסטרוס קונסיצ'דאדינוס סי נואיסטרה פאטריחה
חיס די פ'ירטונאדה נוזוטרוס טאומציין סיריווס ד ספורטו-
נאדוס, נואיסטרו דוז'יר צ'ירקו חילייה חיס די אמארלה חי
קודי'אר קיינפרי פור קו צואינדאד נואיסטרו פרופיטה
נוס ראקומינדה די רוגאר קיינפרי פיר לה צואינדאד די
נוא'יסטרה פאטריחה קון חיל צ'י-קו ודרט'ו חת ש'לוס מל-
כס וחת ש'ל'ס העיר א'ר הגלתי לכס ש'מה (רוגאררו
קיינפרי פור לה פאז דיל ריי חי לה פאז די לה קי'צ'דאד
חין לה קואלה קוט' ח'גזילאדוס) אנסי טאומציין נואיסטרוס
סאצ'יווס דיל תלמוד נוס דיזין , הוי מתפלל צ'לומה ש'ל
מלכות » רוגאר קיינפרי פור חיל פרוגריסו דיל גוז'ירנו
חיס די ליכטה מאנירה קי נווטרוס דיציווס קומיטירמוס
חה לחק לייס די נואיסטרו גוז'ירנו סין קיסארמוס דיל טו-
רו די חיל, חין חון צ'יירצ'ו דיציווס חה חיל ריקוסינסייה
חמור . ריקפיקטו . קונפיא'נקה . חי אוזידיסימיינטו .
5 דיציווס אמאר ל'ס פי'צ'ריס, טיינדו דיקפואיס די נו-
א'סטרו פאדרי, נואיסטרה מאדרי, נואיסטרוס אירמאנוס

אירמאנוס אי אירמאנאס סוון לוס פרוצ'יס קי טיינין מיניס-
 טיר די נווטריס, נו קאלי נונקה סיראר נואיסטרה פו-
 אירעה ני נואיסטרוס קוראסונים אה אילייוס, קאלי אזיר
 סיגון לו קי נוס אינקווינדו איל פרופ'יעה יטעיה הלל פרם
 לרעצ לחמך וענייס מרודיס תציל צית כי תראה ערוס וכסי-
 תו ומצ'רד לא תתעלם אז תקרא וה' יענה תשוב וילמר
 הנני והיית כגן רוח וכמולא מים אשר לא יכזבו מיניו «
 » דיספידאסה אה איל אמציירטו טו פאן א: אה לוס פוצ'רים
 טראאיראס אה טו קאזה קואנדו צ'יס דיסגודו דיצ'יס קוצ'ריר
 סוס קא-ניס אים איסטונסיס קי לייאמאראס אי דייו טי
 ריקפונ'ירה . אי טו אסימיז'אראס אה און גואירטו צ'ידרי,
 א אה און מאנאדירו די אגואה קי נון קי סיקה נונקה « אין
 איל תלמוד אים דיגו קי לה לרקא אים איגה אין 8 מאזיראס
 אי לה נואס צ'אלאצ'לי קי טודאס אים אקיאה די פרוקוראר אה
 איל פרוצ'י קואלונקי לאצ'ורו סיינדו איל לאצ'ורו נון אריצ'אסה
 אה איל אומצ'רי, אי איל מאנטייני מיז'ור קי לה לדקה, איל
 לאצ'ורו אים לה נואס מיז'ור לדקה, אי פור איל קי לה דה
 אי פור איל קי לה ריקיצי .

לה תאמץ את לצדך ולא תקפץ את ידך מאחיד האציון » נו
 אינדוריקאס טו קוראסין אי נון סיריס טו מאנו די טו
 אירמאנו אל מיז'ראצ'לי .

6 ביאמוס קונטינטיס קון לא פארעי קי דייו נוס דייו ,
 סי נואיסטרוס קומפאנירוס סון נואס ריקוס קי נווטרוס
 או נואס פאצ'יוס, נון פור אילייו דיצ'יוס סילארמוס די
 אילייוס, אים מיניסטיר מיטיר אין נואיסטרה אידיאה קי
 איי אוטרוס קי סי טופאן אין נואס צ'אסה סיטואסיין קי

לה נואיסקטרה, איס אין קונטינענטאדומוס קון לו קי טייני-
מוס קי ציימוס אליגריס . איזוי עטיר ? העמוח צהלוקו
« קין איס ריקו ? איל קי סי אליגרה קון קו פארטי הוי
עס צהלוקד והגאה צמעיערד » גוזאטי קון טו פארטי אי
גלורופיקאטי קון לו פוקו קי טייניס » .

7 נון קאלי קאלי נונקה קיטאר די נואיסקטראס צוקאס פא-
לאצראס קוזייאס קי אין דיקפלחזיר קיגוראמינטי אה לה
מאס פארטי די נואיסקטרוס אוליידוריס איס מיניסטיר פינ-
סאר ציין אנטיס די אלאר קואלונקי פאלאצרה אי קי טו-
דאס נואיסקטראס פאלאצראס אגאן צואין איפיטו . לעילס
יספר אדם צלעין נקיה « פ-חיס 3 » קיימפרי קונציינירסי
איל אומצרי אין און סטיל לימפייו . אל יוליא אדם
דצר מגונה מפיו « עכחיס 3 » נון קיטי איל אומצרי קי-
זה פיאה די סו צוקה . אל ישמעיע אדם לאזניו דצריס צט-
זיס « כתוצות 5 » נון אגה סינטיר איל אומצרי אה סוס
אוריזאס פאלאצרה פאלקאס .

8 סי נואיסקטרו קומפאניירו נוס האקטיגה אין צייס נון
דיצמוס ראצייארמוס קון איל אי אצוריקירלו פיר אילייו .
אה לה קונטרה נוזטרוס דיצמוס רינגראסיארלו , קיינדו
איס סיגוראמינטי פור נואיסקטרה צואינדאד קי נוס אללה
דיצמוס קוריזארמוס די נואיסקטרו ליירו אין איל קואל נוס
טופאמוס . אהצה שאין עמה תבהז אינה אהצה « צרה-
טית רצח 54 » אמיקטאד סין קאסטיגאר נו איס אמיק-
טאד .

6 נון דיצמוס אארצאר אה לאס ציסטייאס מיזמו פור

ג'ארלחאס , נון ס'אנווס קרוואיל'ס קונטרה אילייחאס פורקי
סופ'רין , קאלי נוס קודיימוס די דארליס אה קומיר אין סו
עיינפו סיינדו אילייחאס נון סאצין דימאדאר אה קומיר
אסור לאדס ט'יחכל קודס ט'יתן וואכל לצהונתו « א'ס די-
פ'ינדידו אה איל אומצרי די קינער, סין קי די אה קומיר
אה סו קואטרופיאה . לע- צעלי הייס דאורייתא » ט'צת
125 « איל דיפ'ינדויינטו די אזיר רופ'ריר לאס אכימא-
ליס א'ס די לה תורה . צהונת נכרי מטפלין צה כצהונת
ישראל « צ'ה ונ'יא 32 » דיצין אוקופארסין די לה קוא-
טרופיאה דיל נון ג'דייו קומו אקיאה דיל ג'ודיו .
10 נון קאלי צוסקאר אה סוצ'יר וואס אריצ'ה די לו קי פואי-
דימוס אקיל קי קירי סוצ'יר וואס אריצ'ה די לו קי פואי-
די קאלי וואס אצאסו די אונדי א'סנאצ'ה, א'ס פור א'ס-
טו קי נון קאלי קי דיזיאמוס אה טיניר גראנד'יזה אי סי-
ניווריאו , אי סי אין צ'ירדאד א'ס צואינו טיניר גראנד'יזה
מה קאלי פינסאדו קי לה צ'ידה דיל אומצרי נו א'ס סיינו-
פרי איגואל . אילייה א'ס א'יקספוא'יסטה סיינופרי ■ ■ ■
אה וואנג'וס אקס'דינט'יס איל אומצרי א'ס נאס'ידו פור לה
סופ'ריא'ינסה . כי אדס לעמל יולד « איל אומצרי א'ס נא-
ס'ידו פארה סופ'ריר » אל תהי רץ אחרי ט'ררה « פסיקת
ארצתא » נון ס'אס אקורידו דיטראס די לה גראנד'יזה .
יוסף ונת קודס לאחיו מפני ט'הנהיג עלמו צרצנות « צר-
כות 55 » יוסף וזרייו אנט'יס די סוס אירנאנוס מיזמו
קי אירה איל וואס ג'יקו פור ראזון קי א'סנוצ'ו אקורידו
דיטראס די גראנד'יזה .

11 די ציינוס אזיר טודו נואיסקטרו פויסיצלי פור אינפאזירן-
נארמוס די אומיגוס אין אומצרי קי נו טייכי אומיגוס אי
קונוקידוס אסימיזה אה אין ארצול סין פרוטו אי סין אי-
זאס קי לו קי אפריסקטה אים פור קינאר . און צירו א-
מיגו צאלי מיזור קי און עריזורו . קאלי אזירנוס גאנאר
לה סינפאטיאה מיזמו די נואיסקטרו אימימיגו . נוה לק-
נות שונח וקסה לקנות אהב » אים מויי פאסיג די אזיר
און אימימיגו . אי מויי דיפסיג די אזיר און אומיגו . איז-
הו גבור ! העוטה את שונחו אהבו (אבות דרבי נתן)
אים מויי קאפאגלי אקיל קי אזי טרוקאר סו אימימיגו פור
אומיגו .

12 קיאמס לאצוראדוריס , איל קי אמה איל לאצורו נון
סי מואירי כונקה די אומצרי . לה מיזירייה אנטיק די אי-
טראר אין אונה קאזה מיירה סי איסטאן לאצוראנדו לוס קי
מוראן אאי, אין איסטי קאצו איליה נון טייכי איל קורא-
זי די אינטראר, און אומצרי סין אוקופאקייין אים און אומ-
צרי די דימאזיאה סוצרי לה טיירה, איל נון סיירציי ני אה
סי ני אה לוס אומטרוס, סי לה קומידה די און פוצרי לאצו-
ראדור נון אים טאנטו צואינה קונגו אקיאה דיל ריקו ,
אילייה טייכי מאס אפיטיטי, סי פיר קאצזה דיל לאצורו סי
דיציי דורמיר מאס פוקו, איל סואיניו אים מויי דולסי סי
איל לאצורו אים פאטיגוזו, איל ריפוזו אים מויי פלאזיינטי
נואיסקטרוס סאציינס פונדאדוריס דיל תלמוד איראן לה מאס
פארטי אופסייחליס, אונס קואנטוס סי לייאמארון אה קאצ-
זה די סוס אופסיייו קון איל נומצרי די סנדלר (גאפיני-
ני)

רי נפחא (קארצונירו) איג' אייליוס דיזיאן סיינפרי גרו-
 לה וולאכה שמוכזדה את בעליה, (איס גראנדי קוזם איל
 לאצורו קי אונורה אה סו פאטרוו . בזעת אפך תאכל לחם
 (זראש'ית 3) קון לה סודור די טו פרינטי קומיראס פאן .
 13 דיצינווס אין גראנדי מיזורה טיניר פיאדאד דיל גואיר-
 פאנו אי די לה זיצדה . קאלי ריזירצארמוס די נון אצא-
 טיר אה נינגונו די איסטוס אולטימוס פור נון פאקאר איל-
 אורדין די דייו כל אלמנה ויתום לא תעון « שמות 22 »
 נונגונה זיצדה ני גואירפאנו נון אגאש סופריר , אס ענה
 תענה אותו כי אם לעק ילעק אלי טמע אשמע לעקתו ו-
 חרה אפי והרגתי אתכם זחרז והיו נטיכם אלמנות וזני-
 כם יתוואים . סי אין קאצו לו אזיט סופריר אי איסקלא-
 נה אומי, זייו ניי ראציארי אי צוק נאטארי קון איספא-
 דה איסטונקיס סיראן צואיסטראס מוזיריס זיצראס אי צו-
 איסטרוס איזוס גואירפאנוס . איס מיניסטיר קודיאר סו-
 צרי אייליוס דינאזיאיאדאזינטי אה פין קי אייליוס סי קונ-
 סולין אין טופאנדוסין סין סוס קאפו די פאמילייה, איק-
 טי סאקרו דיציר נון איס סולאמינטי פור לוס ריקוס סי
 נון טאמזיין פור לוס פוצרים . אקיל קי טייני און פידא-
 כו די טיירה או אונוס קואנטוס אוליזאריס טייני איל או-
 צליגו טאמזיין די אפארטאר און פיקו פור איל גואירפא-
 נו אי לה זיצדה . כי תחזט זיתך לה תשאח אחריד לגר
 ליתום ולאלמנה יהיה « דברים 24 » קואנדו סאקידים טו
 זיטונאל טו דיצ'יס דיטאר און פוקו פור איל גואירפאנו איל
 פיליגרינו אי לה זיצדה . כי תקלר קלירד צטדד וטכחא

עומר צפדה לא תפוז לקחתו לגר ליהום ולחלמנה יהיה ל-
מען יזכר הי אלהיד בכז מעשה ידי « דברים 42 » קו-
אנדו קורטאס איל טריגו אי טי אולצידאס אלגונאס גא-
ציליאס אין איל קאמפּו, נון טורניס חה טומארלאס . דא-
לאס פור איל פיליגרינו איל גואירפּאנו אי לה ציפדה א-
פּין קי דייו טי צינדיגה אין עודו לו הי אזיס . דיצימוס
אמאר אל איסטראנזירו אי אליודארלו סיינדו אנסי סו-
מוס אינקומיניאדוס .

15 דיצימוס אמאר לה גוסטיקייא אקיל קי אינגאנייה חה
לום אונרוס אים אציריסקידו נון קאלי אצלאר פּאלסו . מ-
דבר סקר חרחק « סמוח 23 » אליפּאטי די אצלאר פּאל-
סו . נון קאלי דיזדיניאר חה נינגונה פירסונה סי מיזמו
איל אים איניוראנטי . אל חהי צרכה הדיוט קלה צעיניד
« צרכוח 7 » נון סיאה לה צינדיסיין די און אומצרי סימ-
פלי ליציאנה אין אין טוס אוזוס

17 נון סיאמוס נונקה קאפריגוזוס, קון איל קאפריגו דא-
נייאמוס נואיטורה קאלוד . יתא אדם רך כקנה ואל יאה
קפּה כארז « העניה 20 » איל אומצרי דיצי סיר טיירנו
קומו אונה קאנייה דינגאדה אי נון דורו קומו און פינו .
18 דיצימוס ריזירצארמוס מונגו אין איל אצלאר, איל א-
צלחר מונגו אזי דאנייו חה איל אומצרי . איל ריי סלמה
דיטו צרצ דברים לא יחדנ פטע « איל קין הצלה מונגו
נון סי דיצידה דיל פיקאדו .

19 אינפּין דיצימוס קאמינאר סיימפרי היגון לום אוזוס דיל
פאאס אי די לום אומצרי קון לום קואלוס ציצימוס .

פור פרוקירארקין איסטי ליצרו פוחדין
חדריסקין אל אאוטור, או אה נה ליצריאה ויאלאמיד
קאח' אירגהט צאזאר נו' 69
איסמירנה

